National Library of Canada
Collection Development Branch,
395 Wellington Str. Order sent
Ottawa Ont. K1A 0N4

NOT FOR REVENUE CANADA TAXATION
NON DESTINÉ À REVENU CANADA

National Library
Bibliothèque Nationale
1985
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 6 (1823) 1985 | NELJAPÄEVAL, 7. VEEBRUARIL – THURSDAY, FEBRUARY 7 | XXXVI aastakäik

Eesti Kunstide Keskus tutvustab „Esto Valley" projekti. Vasakult — dr. Jaan Roos, Stella Kerson, Abel Lee ja S. Soovere.
Foto — S. Preem

105.000-dollariline võlg pidurdab „Esto Valley" projekti teostamist

Eesti Kunstide Keskus pöördub eesti ühiskonna poole majandusliku toetuse saamiseks „Esto Valley" projekti läbiviimiseks. Eesti rahvuskultuuri viljelemiseks osteti Torontost 34 miili kaugusel asuv 100-aakriline maa-ala, 135.000 dol. suurusest ostuhinnast on tasuda 105.000 dol. Selle intress on iga kuu üle 900 dollari.

Projekti tutvustamiseks ja olukorra selgitamiseks oli „Esto Valley" juhatuse poolt laupäevaks kokku kutsutud koosolek Palace Pier'i klubiruumi, millest osavõtjaid oli vähe.

EKK Usalduskogu liige, Abel Lee, andis lühikese seletuse „Esto Valley" idee vajalikkusest. Eesti organisatsioonide ja üksikisikute kultuuriline tegevus ja looming vajab dokumenteerimist ja talletamist. Eriti olulise tähtsuse omab see probleem tulevikus, et meie noored saaksid säilitada oma keelt ja rahvust ja tunda uhkust oma rahvusliku kuuluvuse üle. Selleks peame oma rahvuskultuuri säilitamisel kasutama kõiki tänapäeva moodsaid võimalusi, et 20 või 30 aastat hiljem võiks igaüks tulla ja tutvuda meie lähema mineviku kunsti ja kultuuriga.

Ainult kunstimuuseumina meie ei ole õigustatud selleks projektiks. On muidugi oluline omada võimalikult täielikku kogu meie kunstnikelt paguluses, nagu seda omavad lätlased ja ukrainlased, kuid dokumenteerimine peab hõlmama kõiki loomingualasid. Dokumenteerimise, kordaseadmise ja säilitamise jaoks peab olema mingi organisatsioon ja süsteem, mis kestaks, kuna üksikisikud kaovad varem või hiljem. Säilitamiseks on vajalik ka koht, hoone või ruum, kuhu kõik need, kes eesti rahvuskultuurist huvi tunnevad, ka ligi pääsevad. Meil on olemas Eesti Maja, Kotkajärve, Jõekääru ja Seedrioru, kuid momendil pole neis üheski kohas võimalik säärast projekti rakendada. Need kaalutlused andsid tõuke „Esto Valley" projekti alustamiseks. See projekt pole aga mingi kivistunud idee. Kui peaks kunagi tulevikus meile kuuluma üks suurejooneline Eesti Maja, mis täidaks ka kõiki ülalnimetatud vajadusi, siis võiks kogu see projekt sinna üle viia.

Dr. Jaan Roos, kes on samuti EKK Usalduskogu liige, andis ülevaate spordivõimalustest „Esto Valley" maaalal, kuna ligi 100 aakrit oma maad annab selleks küllalt võimalusi, mida oleks kahju jätta kasutamata. Paljudest spordialadest oleks murdmaasuusatamine see, mida võiks „Esto Valley" maaalal otsekohe läbi viia ilma, et peaksime selleks suuremaid kulutusi tegema. Sellel alal on meil ka oma organiseeritud suusaklubi, kuid senini ei ole meil selleks oma „kodurada", mis kujuneks suusaklubile kindlasti suureks eeliseks.

Lisaks oma maaalale asub kõrval veel 100 aakrit linnale kuuluvat metsa, mida võiksime kasutada ning ümberringi veel tuhanded aakrid riigimaad sisseaetud suusaradadega. Töötades koostöös Orangeville'i linnavalitsuse ja kohalike suusaklubidega, saaksime etteaetud ja pakitud suusarajad, ise selleks kulusid kandmata. See on ilus suusamaastik seal ja Torontost ainult 34 miili kaugusel. See ala jääb London-Barrie lumevöö servale, mistõttu seal on küllaldaselt lund, s.t. alati rohkem kui meil siin Torontos.

Dr. Roos kinnitas veel, et murdmaasuusatamise otstarbel üksi ei oleks „Esto Valley" ost õigustatud, kuid see koht pakub meile suurepärase võimaluse ühendada kaht väga erinevat ala: rahvuskultuuri ja kehakultuuri.

Tagasitulles kunstimuuseumi juurde, Abel Lee lisas, et selle all ei ole mitte mõeldud vaid ruumi, mille seintele on riputatud rohkelt pilte, vaid haarates kõiki kultuuralasid, nende esitamine peaks toimuma kasutades tänapäeva moodsat tehnoloogiat sõnas, kirjas ja pildis. Näitena võiks tuua, et vajutades nupule jookseb diapositiivide kaudu automaatselt ekraanilt läbi kogu eesti kunstiajalugu. Samuti võib automaatselt esitada fotokunsti ja muud. Neid võimalusi, mis elustaksid ja eraldaksid selle ürituse tavalisest kunstimuuseumist, on väga palju, piirajaks on ainult majanduslik tasapind. Meie arhiivides on palju materjali meie kultuuri alal, kuid see pole meie rahvale kättesaadav, „Esto Valley" jääks arhiivi ja meie rahva vahendajaks. See on suur projekt, mille väärtus ja suurus ilmneb alles tulevikus.

VÕLG 105.000 dollarit

Esimeseks ja kindlasti pakiliseks probleemiks on praegu aga selle maaala võlavabaks saamine.

135.000 dollarlise ostuhinna juures maksti sisse 30,000, mis jättis 105,000 dollarlise ja 10%-lise hüpoteegi. Selle võla tasumine nõuab iga kuu üle 900 dollari. Annetustena on senini laekunud 42,800 dollarit, mis kulub kiirelt, kui suur võlg ei leia kiiret tasumist. Jooksvad kulud ei ole kõrged. Kinnisvaramaks on umbes 1500 dollarit aastas, korrashoiukulud umbes 1000 dollarit aastas.

Ühekorrusline telliskivist hoone on 40 x 92 jalga. Selle korrastamine nõuab rida väiksemaid kulutusi, näit: veetorustiku ja pesuruumide puhastamine ja töökorda seadmine — $1500, sisemine remont koos köögi korrastamisega — $3000, vaip sise-

(Järg lhk. 3)

Soomlased leidsid üles vene raketi

Soome tuukrid tõid jääkattes Inari järve põhjast päevavalgele Nõukogude Liidu raketi olulised jäänused. Need ei olnud N. Liidu moodsa tiibraketi osad, vaid ühe vanemat tüüpi raketi omad. Milleks seda raketti katsetati, kas lennusuunast kinnipidamise ja kursi muutmise võimaluste kontrollimiseks baasides olevate elektrooniliste aparaatide abil või raketivastaste rakettide võimsuse ja täpsuse kontrollimiseks, pole selge.

Venelased ei ole andnud raketi väljalaskmise otstarbe kohta mingisugust seletust, väljaarvatud ametlik vabandus Oslos ja Helsingis, et nende rakett sattus kõrvale ettenähtud teest ja kukkus Soome territooriumile.

Inglise eriteadlased rakettide lennutee uurimise alal on arvamisel, et venelaste raketi lennukõrgusest ja suunast tuleb järeldada, et rakett oli suunatud Lääne-Saksamaale, kas Bremeni või Hamburgi linna peale ja hävitati teel sinna, kas mõne N. Liidu hävituslennuki või raketivastase raketi poolt. Seda teooriat ei ole USA eriteadlased eitanud ega omaks võtnud, nähtavasti selleks, et mitte teravaks ajada vahekorda N. Liiduga enne relvastuse vähendamise nõupidamise algust Genfis 12. märtsil.

Kanada valitsus toetab uut Ameerika kaitsekava

Peaminister Brian Mulroney teatas, et Kanada valitsus toetab president Ronald Reagani kava Ameerika kaitsesüsteemi moderniseerimiseks ning tõhusamaks muutmiseks. Sinna juure kuulub Kanada põhjapoolsesse ossa ja Alaskasse ehitatud kaug-õhuluure jaamade moderniseerimine ja selle liini täiendamine uute vaatluspunktidega. Praegune süsteem on iganenud ja ei avasta ega anna teateid õigeaegselt edasi kiiresti lähenevate lennukite ja kaugrakettide kohta. Need lendavad vaatlusjaamadest enne üle, kui jaamad suudavad õhukaitset alarmeerida.

Opositsiooniparteide juhid Kanada parlamendis on alarmeeritud sellest kavast ja on arvamisel, et vaatlusjaamade väljaarendamisega Kanada põhjapoolses piirkonnas suureneb ameeriklaste mõju ja Kanada võib kaotada osa oma suveräänsusest.

Teiseks on opositsioonijuhid häiritud, et peaminister kasutas N. Liidu suhtes samasuguseid väljendusi nagu president Reagan ja peaminister Thatcher Inglismaal. See ei soodustavat vahekorra parandamist N. Liiduga.

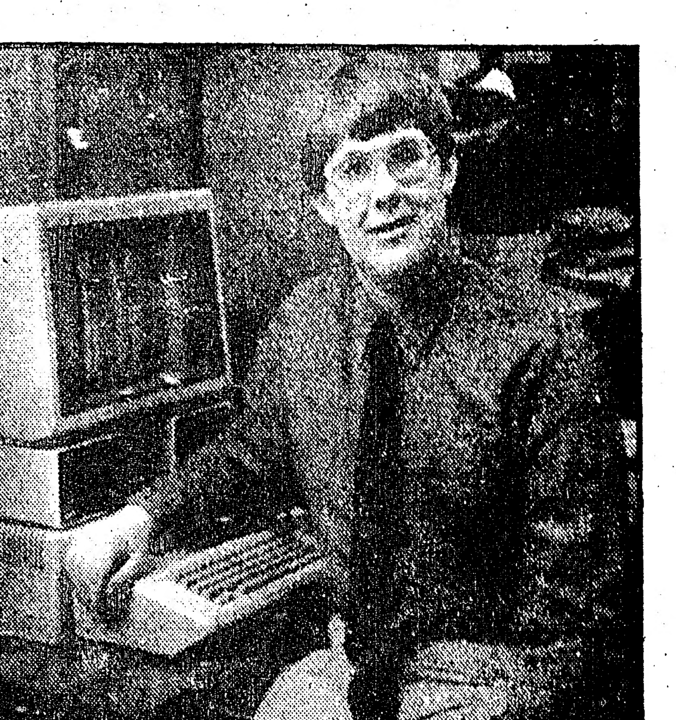

Peeter Lepik oma raaliga.

15-aastane eesti raaligeenius aitas tabada kurjategija

Minneapolise politsei oli püüdnud lahendada mitu kuud üht raalikoodi, saamaks kätte üht seksuaalroimarit. Kõik püüdlused olid aga asjatud. 15-aastasele eesti raaligeeniusele Peeter Lepikule võttis aga probleemi lahendamine aega kolmveerand tundi.

Peeter Lepik on raaligeenius, kelle erialaks on teiste raalisüsteemidesse sissetungimine. Mõne aja eest ajas politsei teda ennast taga, kuna tal oli õnnestunud lahendada ühe panga salajane raalisüsteem.

Kuna pangale mingit kahju ei esinenud, jäeti asi sinnapaika, kuid politsei konfiskeeris hoolimata sellest osa Peetri raalivarustusest.

Samad politseid, kes võtsid kinni Peeter Lepiku, olid aga jooksnud täielikult kinni ühe teise probleemiga. Tegemist oli ühe 37-aastase seksuaalkurjategijaga, keda kahtlustati vägivallas noorte poiste vastu.

Politsei sai kätte terve rea mehe raalimälusid, kuid ei suutnud murda läbi tema poolt süsteemi sisse ehitatud julgeolekutõkkeid.

Lõpuks meenus Minneapolise politseile, et on olemas raaliekspert Peeter Lepik — kelle poole pöörduti abipalvega. Peeter nõustus silmapilkselt ja 45 minuti jooksul oli ta paljastanud kurjategija ohvriteregistri täies ulatuses.

Nüüd jääb politseile üle kaunis keerukas juurdlustegevus, kuid ilma Peetri abita oleks politseil olnud täiesti võimatu seksuaalkurjategijat kätte saada.

Peeter Lepik ütleb ise, et tema tegevus pole mingil määral ette nähtud negatiivses mõttes — tegemist on intellektuaalse probleemide lahendamisega, mis pakub lõbu ja rahuldust. Politsei on aga siiski rahutu, sest USA-s on esinenud mitu korda juhuseid, kus on tungitud sisse riigikaitse raalisüsteemidesse.

Ülemaailmsed kokkutulekud on eestluse elujõu võimas väljendus

Aupeakonsul Ilmar Heinsoo oma tervituses Esto '84 peakomitee poolt kokku kutsutud Mõttekoldele meenutas, kuis meie kaasmaalaste rohkearvuline osavõtt Esto '84-st — 12,000 Ontario Place'is avamisel, 14,000 Esto Visioonil, 10,000 Laulupeol, 10,000 marssimas Eesti vabaduse nimel, milline arv Raekojaplatsil võis kasvada 20,000-le ja üle 6000 Rahvapeol, neile kõigile lisaks veel sadakond eriilmelist rahvuslikku ja kultuurilist kokkutulekut, põhjustas õigustatult meie ajalehtede pealkirju: „Suurim eestlaste kogunemine Vabas Maailmas".

Need üllatuslikult suured arvud ei kõnele siiski elamuste tulvavast suurusest, meie rahvuslikust uhkusest ja rõõmust, mis olid nende palavate suvepäevade kõige võimsamaks ja inspireerivamaks osaks.

Lubage siis kinnitada, et Esto '84 õnnestus suurepäreselt. Lubage mul veelkord avaldada tänu Esto '84 Peakomiteele, eesotsas Toomas Metsala 'ga ja neile lugematuile kaasaitajaile, kes panid selle ürituse õnnestuma. Aga meie tänu kuulub ka neile tuhandeile, kes tulid kaasa elama ja osa võtma. Nende kõikide kogupa-

(Järg lhk. 3)

TERR „KUNGLA" esitab suuresinemise

RÄTSEPA JUHANI SEIKLUSED

9. märtsil kell 7 õ. Minkler Auditoorium
1750 Finch Ave. E.

Piletid täiskasvanuile $8.–, õpilased, pensionärid $6.–.

Piletid saadaval Pokost, Abistamiskomiteest, Eesti Kodust ja rahvatantsijatelt.

Toronto Eesti Meeskoori

EESTI VABARIIGI AASTAPÄEVA TÄHISTAMISE KOOSVIIBIMINE

laupäeval, 16. veebr. kell 7.00 õ. Toronto Eesti Maja suures saalis.

Peokõne: E.V. aupeakonsul ILMAR HEINSOO
Kavas laule meeskoorilt Charles Kipperi juhatusel
Õhtusöök koos jookidega ● Tantsuks mängib V. Gustavsoni orkester

Pääsmed ja laudade reserveerimine kooriliikmete kaudu ja tel. Georg Lootus 493-6406

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Pühapäeval, 17. veebr. kell 18.00

BARITON PEETER HANSLEPA

LAULU-ÕHTU

CHARLES KIPPER klaveril
Kõik on lahkelt kutsutud

EESTI VABARIIGI 67. AASTAPÄEVA

KONTSERT-AKTUS

toimub pühapäeval, 24. veebr. 1985 algusega kell 3.00 p.l. Toronto Ülikooli aulas (Convocation Hall) King & College Rd.

TORONTO EESTI SELTS

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House,958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6
Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J.,USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp. kl. 9 hm.—5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 hm.—8 õ., laup. kl. 9 hm.—1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15,50. USA-sse (US$) 1. a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

Üksiknumber — 75¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $5.50, tekstis $5.00, kuulutuste küljel $4.75.

Tähelepanu näljastel ja kodutuil

Igal maal ja iga rahva hulgas on alati neid, kellel puudub toit ja peavari ja kelle eest ühiskondlikud hoolduasutused ei suuda küllaldaselt hoolitseda. Sellised puudustkannatavad tuumikud elavad sageli kannatusrikast eksistentsi ja on ka ümbritsevale ühiskonnale südame- ja hingepiinaks. Peamiseks küsimuseks on, kui arvuline on puudustkannatajate hulk ja kas nende arv kahaneb või kasvab.

Ei ole midagi erandlikku, kuigi hämmastav, et ka kõige jõukam ühiskond USA näol ei suuda peavarju ning toidust pakkuda paljudele kodutuile, keda on ühede arvates USA-s 300.000 kuni kaks miljonit inimest („Time"). Küsimus ei ole tõstatatud poliitilistel, vaid klimaatilistel põhjustel, sest külm talv on toonud hooldusasutuste uste taha rohkem kodutuid ja näljaseid, kui hooldusasutused suudavad vastu võtta.

Just presidendi ametisse vannutamisega seoses olnud pidustuste ajal suri üks kodutu külmamise tõttu mitte väga kaugel Valgest Majast. Kuid tuhandele kodutule tulid pidustused omamoodi rõõmuks, kui neile toodi luksustoitude ülejäägid õhturiietuses ooberite poolt, kes serveerisid paremad suupisted, vähjad ja hännikud j.m.

Kuigi USA majandus on hea, ometi seda arvukamaks muutuvad puudustkannatajate hulgad. Kaugeltki kõik kodutud ei ole ebanormaalsed, alkohoolikud või paljudel teistel põhjustel pätistunud inimesed. Ka tööpuudus on otseselt süüdi selles ühiskondlikus nähtes. USA-s toimub tööotsijate rändamine põhjaosast lõunasse, soojemasse kliimasse ja loodetavate võimaluste juurde. Ootamata külmade puhul on paljudel katkenud see rünnak lõunasse, nagu rändlindudel hilissügisel, kes on jäänud ootamatu ilmamuutuse ja lumetormi kätte.

Chicagos langes temperatuur -27 kraadi F ja kodutuid koguti tänavailt paigutamiseks ajutistesse varjupaikadesse. Pittsburghis näitas kraadiklaas -18 F ja siin kogus politsei öömajadesse 1500 inimest. New Yorgis pakiti varjupaikadesse üle 19 tuhande inimese ja politseile anti korraldus teostada sundevakuatsioon külma käest kuni isegi arestimajadesse paigutamiseni.

Kuid nagu alati, leidub protestijate gruppe, protesteeris New Yorgi Kodanike Vabaduste unioon, leides, et sarnane korraldus on põhiseaduse vastane. Leidus ka kodutuid, kes selle protestiga kaasa läksid ja varjupaikadest eemale hoidsid. Los Angeleses leidub kodutuile eriline varjupaik nn. varaste nurga näol. Siia on kogutud vanu autosid, autoistmeid segatud linna prügiga, kuhu siis osa kodutuid ilmub oma ööd veetma taevatähtede all.

Omaette klassi moodustavad vaimuhaiged. Neid oli 30 aastat tagasi vaimuhaiglais 559.000 inimest. Suurem osa vaimuhaigetest on hooldusasutustest välja lastud. Nad ei leia omale pelgupaika ja segunevad teiste kodututega.

Kerkib küsimus: mida teeb siis USA administratsioon, et kodutute ja näljaste olukorda leevendada? Vastus: Valitsuse summasid ei ole kunagi nii palju, et neist kõigile jätkuks. Viimase kolme aasta jooksul andis valitsus selleks otstarbeks 210 miljonit dollarit. New Yorgi linn kulutab praegu 173 miljonit dollarit aastas hädasolijate abistamiseks.

Valitsuse kokkutõmbamiste tõttu on kohalikud valitsused oma abistamistööd pidanud tugevasti kokku tõmbama. Kuid seda teravamalt paistab silma inimeste häda ja viletsus.

Kuid võrdluses on USA rahvastiku hädad palju vähemad, kui paljude teiste rahvaste juures. Kui mõtleme ainult näiteks Ethiopiale ja teistele Aafrika maadele. Maailma rahvad ei jõua kunagi selleni, et kõik toidetud ja majutatud oleksid. Ometi püütakse selle poole.

V.

Hiljuti avatud EESTI LILLEÄRI
AARDVARK
1065 STEELES AVE W
NORTH YORK ONT
M2R 2S9
Omanik LINDA SEPP
736-1170
Kodus 223-0201
AARDVARK FLORIST LTD
Avatud 7 päeva nädalas ● Ülelinna kohaleviimine

TORONTO EESTI ÜHISPANK
958 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4K 2R6
Ühenduses on jõud
SOODSAD LAENUD KAASMAALASTELE
Informatsiooniks helistage
465-4659

Mõttekolle 85

Ülemaailmsete Eesti Päevade või Esto Mõttekolle '85 Toronto Eesti Majas V ÜEP teostamisega seoses olevate küsimute arutamiseks on seljataga. Vaatamata sellele, et E.P. Sihtasutus Kanadas kui „mõtlejate" kokkukutsuja juba aasta algul organisatsioonidele kutsed välja saatis ja et kolm nädalat tagasi ilmusid Kanada eesti ajalehtedes vaid väikesed teated sündmuse kohta, oli kohale tulnud siiski kogukas hulk inimesi, kelledel meie rahvusliku tuleviku küsimus südamel. Päeva jooksul arutati läbi palju küsimusi, mis kahtlemata rahva hulgas ka edaspidiseid „mõttekoldeid" tekitavad. Eks ole ju see ka, mida kokkutulekuga taotleti. Esmalt sõnad, siis teod.

Kahju oli, et Mõttekoldest ei võtnud osa ühtki USA eestlaste esindajat. Oleme ju olnud partnerid USA eestlaskonnaga juba Põhja Ameerika Eesti Päevade korraldamisest saadik 30 aastat tagasi. Mõtekoldes selgus, et meie naabermaal toimuvat samaaegselt mingi suurem koosolek. Hiljem on selgunud, et see oli Eesti Rahvuskomitee koosolek. Kui meie Mõttekolle oleks toimunud enne seda, oleks see kahtlemata kasuks tulnud mõlematele nõupidamisele. Miks ajaline kokkupõrge juhtus, ei tea. Igal juhul viitab see mitteküllaldase kommunikatsiooni puudumisele. Kuna ka Rootsist oli sihtasutusele tulnud telefonikõne nende ÜEP sihtasutuse esindajalt, ei selgunud, mida nad ütlesid. Oleks tahtnud Mõttekoldel näha ka rohkem nooremate põlvkondade esindajaid, eriti veel põhjusel, et edaspidiste vabade eestlaste suurkogunemiste kavandamise ja korraldamise juures tahetakse näha rohkem nooremaid jõude. Otsesed kontaktid meie aktiivsemate noortega enne kokkutulekut oleks kindlasti selle küsimuse lahendanud.

Huvitav oli tähele panna, et Mõttekoldest osavõtjad esialgu soovisid suurpidustust näha lühemana ja kontsentreeritud kavaga. Kui aga mindi vaatlema üksikuid sektoreid, ei tahetud õieti millestki loobuda ja Estot sooviti koguni näha pikemana, et pisikokkutulekutele ja koosolekutele rohkem ruumi teha. Probleem sarnaneb nagu Parkinsoni haigusega, mis esineb valitsuste ja suurte korporatsioonide administratsioonide juures. Ikka suuremaks ja suuremaks, kui seda lasta vabalt arendada. Eesti Päevi ähvardab seega edaspidinegi paisumine, kuni jõutakse punktini, et kellelgi pole enam aega ei harjutustel käia ega ka paljudest üritustest osa võtta. S.o. revolutsioon altpoolt ülesse korraldajateni.

Pärast pikka Eesti Päevade ajalugu on nüüd ometi ka laiem ärusaamine tekkinud, et ÜEP pole mitte üksnes üritus, vaid pidev ettevalmistustöö alati järgnevate E. Päevade korraldamiseks — rahvusliku töö koordineerimiseks, jõudude mobiliseerimiseks, ürituse lähemate sihtide selgitamiseks, tehniliste ja majanduslike probleemide lahendamiseks jne. See muidugi nõuab väga mitmekülgsete kogemuste ja kauge pilguga inimeste rakendamist ÜEP etteotsa. Äraproovimata jõududel pole seal kohta üldvastutajatena. Kui me nüüd räägime noorte juhtide järelkasvust, siis on igaühel ütlematagi selge, et see ei juhtu iseenesest. Seega on ÜEP sihtasutustel selles sektoris väga suur töö ära teha. Trenti taoliste nooremate juhtide seminari, mõttekollete ja treeningpäevade näol. IV ÜEP ülejäägid ei tohi seda mitte unustada.

Mõttekolle arutas ka võimalikke Esto'88 asukohti. Ühelt poolt soovitipidustust USA-s puht senise rotatsiooni kui ka meie rahvusliku elu tiivustamise pärast. On ju siin kahel maal kokku umbes 40 000 põgenik-eestlast ja nende järeltulijat. USA rahvasse on peale nende sulanud ka umbes 40 000 — 70 000 vana-eestlast. Kui praegu on üldiseks rahvuslikuks kõneaineks kuidas eestlus saaks püsida, siis on see tegelikult meie kõige tähtsamaks küsimuseks, mille ignoreerimine praegu oleks suureks hoobiks meie eksistentsile kui eestlased. Kurvastusena saabus aga USA-st pärast Mõttekollet teade, et nad ei saa ÜEP korraldamist USAs siiski omale võtta. Võibolla aga a. 1992. Kas oli se USA eestlaste vaikne allaandmine sealseid väikesi eestlaste keskusi näriva assimilatsiooniprotsessile?

Mõttekoldel oli üllatavalt palju pooldajad ÜEP Austraaliasse viimiseks 1988. Austraalia eestlased soovivat ülemaailmset kokkutulekut seal, tõenäoliselt Melbournes, maa lõunaküljel. Oma suuruselt võiksime sealset eestlaste hulka umbes meie Hamiltoni eestlastega võrrelda. Seega tuleks igal perekonnal suur panus anda Esto organiseerimisel. Kauge maa suuremate eestlaste asukohamaadega ei saa olla samuti kerge, rääkimata ühiste nõupidamiste korraldamisest, Isegi praegu kui Austraalia E. Päevadest kõneldakse, pole me sõnakestki ajakirjanduse kaudu kuulnud, mis see olukord ja väljavaated seal tegelikult on. Oma võimaluste selgitamine peaks ju Austraalia eestlaste ülesanne olema. Igatahes teame nüüd Mõttekoldes levitatud lendude hindu Sidneysse. Sulgudes on ära toodud võimalikud grupilennu hinnad. Torontost maksab edasi-tagasi lend $4124 (2213), New Yorgist $3761 (2509), Stokholmist $3624 ja (?) ja San Franciscost $3747 (2470). Sellele lisandub muidugi jätkulend peolinna, hotelli- ja elamiskulud ning peopääsmed, so. vähemalt üks lisatuhat. On muidugi selge, et Vaikse ookeani ületamine massiliseks ÜEP-st osavõtuks on märgatavalt raskem kui üle Atlandi minek Rootsi. Nüüd, kui USA on Esto'88 korraldamisest ära ütelnud, on põhjust Rootsi eestlaskonnalt küsida, kas ka nemad saaksid jälle pidustusi läbi viia. Sellele küsimusele saaks vast vastuse anda Rootsi Eesti Organisatsioonide Kongress Stokholmis 24. märtsil 1985.

ROBERT KREEM

NÄDALAKROONIKA

AREQUIPA, Peruu — Lõuna-Ameerika riike külastav paavst Johanes Paulus II rõhutas Arequipas peetud kõnes vaimulikele, et neil tuleb olla kuulekas kirikuõpetusele ja mitte segada seda ära poliitikaga. Ta viitas sellega mõnede vaimulike tegevusele, kes aktiivselt on sekkunud klassivõitlusesse ja pooldavad markstlikku ühiskonda. Paavsti Peruus viibimise ajaks on valitsuse korraldusel alkohoolilist jookide müümine keelatud, samuti on suletud selleks ajaks kõik lõbumajad. Üksi Lima linnas arvatakse oleval 50,000 prostituuti. Lõbumajad töötavad legaalselt.

WASHINGTON — Ühendriikides on tööl 106,4 miljonit ja tööta 8.5 miljonit töölist. Aasta jooksul töötatööliste arv on tõusnud 7,1% pealt 7.4% peale.

TORONTO — Ontario uuel peaministril, Frank Milleril on kavatsus suurendada oma valitsuses ministrite arvu. Praeguses valitsuses on 29. ministrit, uues valitsuses on rohkem kui 30 ministrit. Enamik uutest ministritest on portfellita ministrid, eriülesannete täitmiseks. Portfelliga ministri aastapalgaks on $72,000 ja portfellita ministri palgaks $59,300. Kõik ministrid saavad lisaks maksuvaba kuluraha.

OTTAWA — Kohtuminister Elmer MacKay teatas Nova Scotia konservatiivide koosolekul, et valitsus tõenäoliselt taastab surmanuhtluse lähemal ajal, vastavalt kanadalaste üldisele soovile. Surmanuhtlus viimast korda viidi täide Kanadas 1962.a.

TORONTO — Toronto politseivalitsuse esimees Phil Givens, kes oli varem Toronto linnapea, lahkus oma kohalt 2. veebruaril. Givens on 62-aastane. Oma tuleviku kavatsusi ta ei ole veel avaldanud.

WINNIPEG — Vähjatõve tagajärjel ühe jala kaotanud Stephen Fonio jõudis oma käigul idast läände Winnipegi ja jätkab seda läbi preeria, vaatamata külmale. Winnipegis võeti teda suure juubeldusega vastu, eriti õpilaste poolt. Winnipegi linnavalitsus annetas omalt poolt $25,000 Fonio fondi, vähjatõvevastaseks võitluseks.

TORONTO — Toronto Apartment Buildings Co. Ltd. omab Torontos 3 suurt üürimaja. Üüriliste komisjoni nõudel Ontario Ülemkohus selgitas, et kompanii on võtnud liiga kõrget üüri ja määras, et kompaniil tuleb üürilistele tagasi maksta $210,000 üüri arvel, maksta trahvi $20,000 ja tasuda kohtukulud $30,000.

OTTAWA — Peaminister Brian Mulroney teatas, et valitsus on saavutanud kokkuleppe 7-me idapoolse provintsi peaministriga happelise vihma (acid rain) kontrollimiseks tööstuste suitsus väävel happe vähendamise kaudu kuni 50 %. Kui see on saavutatud, on Kanadal suurem õigus nõuda USA tööstustelt, et nemad sama teeksid. Umbes 35 % Kanada happelisest vihmast tuleb Ühendriikidest.

Eesti rahusaatkond Tartus. Vasakult: Ants Piip, kindralmajor Jaan Soots, delegatsiooni esimees Jaan Poska, Julius Seljamaa ja dr. Mait Püüman

65 aastat Vabadussõja lõpust ja Tartu rahust

Novembrikuu 28. päeval 1918. aastal algas Eesti Vabadussõda — Puna-armee kallaletungiga Narva rindel. 402 päeva hiljem, 3. jaanuaril 1920 lõppes see sõda, kui Punaarmee oli asjatult püüdnud Narvat tagasi vallutada 1919. a. lõpul. 402 päeva kestel oli Eesti rahvavägi kaotanud oma maa kaitstes surnutena 233 ohvitseri ja 3355 sõdurit. Haavata oli saanud 601 ohvitseri ja 13.174 sõdurit. Punaarmee kaotuste kohta puuduvad meil lähemad andmed.

Vabadussõda lõppes vahearu lepinguga, millele kirjutati alla 31. detsembril 1919.a. ja relvad vaikisid ülemjuhataja kindral Laidoneri 1. jaanuari päevakäsu kohaselt 3. jaanuaril kell 10.30 kogu Eesti — N. Vene rindel. Sellele järgnes formaalne Eesti-N. Vene sõja lõpetamisele allakirjutamine 2. veebruaril 1920. Tartu rahuleping ratifitseeriti ja kirjutati alla Eesti Vabariigi Ajutise Valitsuse peaministri Jaan Tõnissoni poolt Tallinnas 13. veebruaril 1920.

Kui Punaarmee oli paisatud välja Eesti piiridest ja selle juhatusele selgus, et Eesti tagasivallutamine on seotud suurte vereohvrite ja materjaalsete kuludega, avaldas ta lõpuks soovi sõjategevuse lõpetamiseks. Esimest katset tegi Nõukogude Vene juba septembris 1919, kuid üritas siiski samal ajal uuesti Eestisse tungida. Need katsetused löödi aga veriselt tagasi. Viimased katsetused sooritati Narva rindel 1919.a. viimastel nädalatel ja pärast nende rünnakute veriselt kokku varisemist, tegi ründava 7. armee ülem ettekande Vene Läänerinde ülemale, et tema raskeid kaotusi kandnud armee ei ole enam suuteline korralikku vahiteenistustki pidama. Kallaletungi jätkamiseks on vaja suuri täiendusi ja uut suurtükiväge, sest vanad suurtükid on täpse tule andmiseks kõlbmatuteks muutunud.

LÄBIRÄÄKIMISED TARTUS

Samal määral kui Eesti oli huvitatud sõja lõpetamisest, taotles seda ka N. Venemaa, sest sõda Eesti kaitsejõudude vastu oli väga ohvriterikas. Kuid Lääneliitlaste survel, kes Eestit olid sõjaliselt varustanud, pidi Eesti valitsus lubama oma territooriumil vene valgetel oma armeed formeerida kommunistliku korra kukutamiseks Venemaal. Selle ärahoidmiseks oli soodus sõja lõpetamine nõudmisega, et Eesti territooriumil kunagi enam ei lubataks moodustada N. Venele vaenulikke sõjalisi jõude.

Esimesed vaherahu läbirääkimised peeti juba septembri algul Pihkvas. Need ei audnud tulemusi ja lõpesid 12. septembril 1919. Varsti seejärele hakati ette valmistuma uuteks läbirääkimisteks ja seekord Tartus. Eesti Vabariigi sooviks oli, et vaherahu läbirääkimistest võtaksid osa ka Soome, Läti ja Leedu esindajad ning vaherahu sõlmitakse korraga kõigi Balti riikidega korraga. Soome ei olnud sellest ettepanekust huvitatud, Läti ja Leedu pidasid vaherahu läbirääkimiste algust veel liiga varaseks, kuna suur osa nende territooriumist oli veel punaste valduses.

Nii alustas Eesti üksinda ja iseseisvalt vaherahu läbirääkimisi N. Venemaaga. Prantsusmaa valitsuse esindaja oli ägedasti selle vastu, et Eesti valitsus alustab N. Venega vaherahu läbirääkimisi. Prantsusmaa esindaja, kes asus Riias, seletas, et Lääneliitlastel on kavatsus alustada sõjaretke just Baltikumist punaste vastu, et kukutada kommunistliku korda Venemaal. Inglismaa esindaja oli aga vaikivalt nõus.

Vaherahu saatkonnad kogunesid Tartusse 4. detsembril 1919 ja esimene koosolek peeti 5. detsembril Tartu Ringkonnakohtu hoones. Eesti poolse rahusaatkonna esimeheks määras Eesti Vabariigi valitsus jurist Jaan Poska ja liikmeiks sõjavägede staabi ülema kindral-major Jaan Sootsi. Asutava Kogu liikmed prof. Ants Piibu, Juljus Seljamaa ja dr. Mart Püümani. Peale nende kuulusid rahusaatkonda mitmed eksperdid sõjalisel, kaubanduslikul ja majanduslikul alal.

Nõukogude Vene poolel rahusaatkonnaliikmeiks olid esimees I. Krassin ja liikmetenaa endine N. Vene saadik Berliinis Adolf Abrami poeg Joffe ja Issidor Emmanueli poeg Gukovsky. N. Venemaa ametlikuks nimeks sellal oli: Venemaa Sotsialistliline Föderatiivne Nõukogude Vabariik ning A. Joffe kirjutas alla vaherahu lepingule kui Ülevenemaalise Tööliste, Talupoegade, Punaväelaste ja Kasakate Saadikute Nõukogude Kesktäidesaatva Komitee liige.

Eesti rahusaatkonna esimees Jaan Poska koostas 2 punktist koosneva põhikava, mille alusel vaherahu läbirääkimisi pidada ja Vabariigi valitsus kinnitas selle.

Rahusaatkonna peamisteks probleemideks olid piiride selgitamine ja sõjalised tagatised. Sõjalise tagatisena Nõukogude Vene saatkonna esimees I. Krassin nõudis, et iseseisva Eesti terrirooriumi kunagi ei anta kasutada mingisuguste N. Venele vaenulike sõjaliste jõudude formeerimiseks ja N. Vene vastaseks võitluseks. Eesti rahusaatkond lükka selle nõudmise tagasi põhjusel, et Eesti ei alustanud sõda N. Venega ja ei ole mõeldav, et Eesti valitsus annaks kellelegi loa N. Vene vastaste sõjaliste jõudude formeerimiseks oma territooriumil.

Ühise riigipiiri alal oli venelaste esimeseks nõudmiseks, et Narva linn koos poole Virumaaga, Kunda—Tudulinna joonest idapoole peab kuuluma N. Venele koos Petserimaaga, mis ajalooliselt on kuulunud Pihkva kubermangu alla. Eesti rahusaatkonna nõudeks oli, et piir tuleb nihutada tugevasti ida poole, et suuremat kindlustust tagada väiksele Eestile. Ühise piiri küsimuses peeti mitmeid koosolekuid. Küsimus jäi lahtiseks, kuni N. Vene rahusaatkonna esimees sõitis Moskvasse ja tema asemele jäi rahusaatkonna esimeheks A. Joffe,

(Järg lhk. 3)

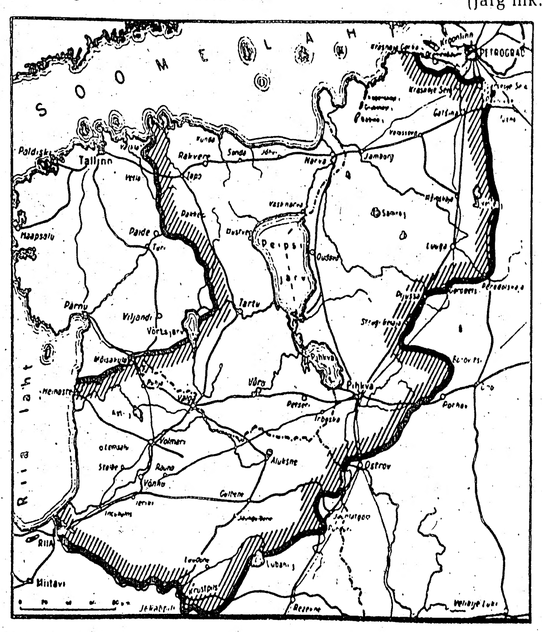

Eesti Vabadussõja maa-alaline ulatus: Harju rannikult Petrogradi külje alla, Viljandist Ostrovisse ning Häädemeestelt Riia väravaisse.

105.000-dollariline . . .

(Algus esiküljel)

ruumidesse — $2500. Suuremaid summasid nõuaks muidugi välisterassi ja klaasuste ehitamine hoone ette ja hoone taha kuuri asemele suusatajate maja ehitamine.

Kavatsetud „muinasküla" oleks nagu vabaõhumuuseum, kus oleks ehitatud mõni tare, sepikoda, suitsusaun, koogukaev, võllkiik j m., mis annaks osalise pildi meie rahva muistsest elustiilist ja mis pakuksid hea tagapõhja, kui hakkame õpetama rahvakunsti või kui proovime seal korraldada Killamänge. Sama tagapõhi oleks ka väga sobiv eestiaineliste filmide ja videolintide valmistamisel.

Meie kirikutel ei ole ka mingit kohta „retreat" otstarbel, kuhu koguduse liikmed võiksid minna mediteerima, oma mõtteid korda seadma. Ameerikas on sellised kohad kogudustele ja ka suurkompaniide eksekutiividele.

„Esto Valley" põhialuseks on mitte võistelda meie ühiskonnas eksisteerivate organisatsioonidega ega maaaladega, tema tegevuse eesmärgiks on ainult täita lünka, senini puuduvat tegevust.

Otsest korjandustegevust ei alustatud mööda aastal, et mitte segada Esto'84 korraldamist, nüüd tuleb see aga käiku lasta. Kõik annetused, 5000 ja 1000 dollarlised ja ka väiksemad on tulumaksuvabad. Annetused võimaldavad oma ja ka oma elukaaslase nime jäädvustamist mälestustahvlil, auliikme osatähe ja osavõtu kujundamiskoosolekuist.

„„Esto Valley"'ist võiks kujuneda monument meie tuleviku noortele, kes võivad veenduda meie rahva rikkalikus kunsti ja kultuurivaramus, millega oleme hakkama saanud minevikus ja ka pagulasaastail. See oleks „Esto Valley" asutava grupi siht ja püüdlus, mille õiget töövilja asutajate liikmete silmad võibolla ei näe, Meie rahva, keele ja kultuuri püsimiseks on see aga vajalik" ütles Abel Lee koosolekus lõpetades.

-m

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Kuninglikud komisjonid maksid 53 miljonit dollarit

TORONTO — Tim Harperi arvestuse kohaselt on Kanadas momendil, mitmesuguste probleemide lahendamiseks neli kuninglikku komisjoni, kelle liikmete tasu on $200 kuni $800 päevas. Üldise arusaamise kohaselt on nende komisjonide tööst vähe kasu, nende ettepanekuid võetakse ainult osaliselt arvesse, kuid lähevad maksumaksjatele palju maksma. Nende peale on kulutatud $53 miljonit ja suuremaks kulutajaks on MacDonaldi komisjon, kellele on antud 5 aastat aega selgitada, kuidas ümberorganiseerida Kanada majandus.

Streikivad Eatoni teenistujad demonstreerisid

TORONTO — Streikivad Eatoni kaubamaja teenistujad korraldasid suurema demonstratsiooni ühe Eatoni kaubamaja ees Torontos. Viimaks tormasid nad kaubamajja. Selle tagajärjel kaubamaja suleti ajutiselt ja korrapidamiseks kutsuti kohale eriline politseiüksus. Eatoni teenistujad alustasid streiki 30. nov. Tööandja peab teenistujate nõudmisi, eriti eritasude, pensioni, elukindlustuse, haiglakindlustuse, puhkuse jne. alal liiga suureks.

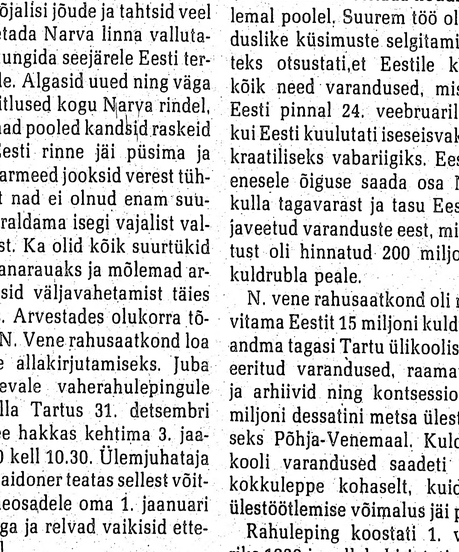

Eesti ja Nõukogude Vene vahel Tartus sõlmitud rahulepingu lõpplehekülg allkirjade ja pitsatitega.

65 aastat . . .

(Algus lhk. 2)

kellel olid suuremad järeleandmise võimalused Eesti saatkonna nõudmistele. Lõpuks kujuneski rahusaatkonna töö selliseks, et kõigis detailides rahusaatkonna esimehed, Joffe ja Poska leidsid kokkuleppe omavahelistes nõupidamistes.

Põhimõtteliselt oli lepitud kokku kõigis olulistes küsimustes pärast 15. dets., kuid siis tulid viivitused vaherahu lepingule allkirjutamisel, sest venelased olid koondanud Narva rindele uusi sõjalisi jõude ja tahtsid veel kord katsetada Narva linna vallutamisega ja tungida seejärele Eesti territooriumile. Algasid uued ning väga ägedad võitlused kogu Narva rindel, kus mõlemad pooled kandsid raskeid kaotusi. Eesti rinne jäi püsima ja kaks vene armeed jooksid verest tühjaks, nii et nad ei olnud enam suutelised korraldama isegi vajalist valveteenistust. Ka olid kõik suurtükid kulunud vanarauaks ja mõlemad armeed vajasid väljavahetamist täies koosseisus. Arvestades olukorra tõsidust, sai N. Vene rahusaatkond loa vaherahule allakirjutamiseks. Juba valmis olevale vaherahulepingule kirjutati alla Tartus 31. detsembri öösel ja see hakkas kehtima 3. jaanuaril 1920 kell 10.30. Ülemjuhataja kindral J. Laidoner teatas sellest võitlevatele väeosadele oma 1. jaanuari päevakäsuga ja relvad vaikisid ettenähtud ajal.

Vaherahu lepingu kohaselt mõlemal poolel oli õigus kuni 10. jaanuarini ülesütelda lepingut, sellest teatades vastaspoolele ette 24 tundi: Seda ei tehtud.

RAHULEPINGU SÕLMIMINE

Vaherahulepinguga olid lahendatud ka olulised küsimused rahulepingu sõlmimiseks. Ühiseks riigipiiriks jäi suurtes joontes võitlevate üksuste rindejoon. Sõjalised tagatised loeti kahepoolseiks. Kumbki pool ei tohtinud alustada ega provotseerida sõda teise lepinguosalise vastu. Ja mõlemad pidid tagama ühise piiri puutumatust. Moodustati erikomisjonid sõjavangide väljavahetamiseks, sõjakahjude selgitamiseks ja majanduslike küsimuste selgitamiseks.

Sõjavangide väljavahetamisel ei tekkinud raskusi. Sõjakahjude alal otsustati mitte esitada nõudmisi mõlemal poolel. Suurem töö oli majanduslike küsimuste selgitamisel. Esiteks otsustati,et Eestile kuuluvad kõik need varandused, mis asusid Eesti pinnal 24. veebruaril 1918.a. kui Eesti kuulutati iseseisvaks demokraatiliseks vabariigiks. Eesti luges enesele õiguse saada osa N. Vene kulla tagavarast ja tasu Eestist väljaveetud varanduste eest, mille väärtust oli hinnatud 200 miljoni vene kuldrubla peale.

N. vene rahusaatkond oli nõus hüvitama Eestit 15 miljoni kuldrublaga, andma tagasi Tartu ülikoolist evakueeritud varandused, raamatukogud ja arhiivid ning kontsessiooni ühe miljoni dessatini metsa ülestöötamiseks Põhja-Venemaal. Kuld ja ülikooli varandused saadeti Eestisse kokkuleppe kohaselt, kuid metsa ülestöötlemise võimalus jäi paberile.

Rahuleping koostati 1. veebruariks 1920 ja sellele kirjutati alla Tartus 2. veebruaril. Rahusaatkonna esimehe Jaan Poska sõnade kohaselt see päev kujunes kõige tähtsamaks päevaks eesti rahva elus viimase 700 aasta kestel.

Rahuleping ratifitseeriti Eesti Vabariigi ajutise Valitsuse poolt ja sellele kirjutas alla tolleaegse Vabariigi valitsuse peaminister Jaan Tõnison, pidulikul valitsuse koosolekul 13. veebruaril 1920. Eesti oli vaba . . .

(„VÕITLEJA")

Ülemaailmsed . . .

(Algus esiküljel)

nus tegi Esto '84 sündmuseks, mis jääb uhkeks peatükiks vabade eestlaste ajalukku. Ma soovin, et selle mõttekolde analüüsidest selguksid juhtnöörid järgmiste Esto 'de korraldajaile.

Ärge häbenegem kõnelemast ka toimunud vigadest ja äpardustest, sest see aitab vältida neid järgmiste Esto' de korraldamistel.

Olge julged juhtimaks tähelepanu kõigile sellele heale, mida eestlus ja noorus kõikidelt sellistelt kokkutulekutelt ammutab eestluse ja Eesti vabaduse mõtte edasikandmisel tulevikus.

Esto '84 hüüe „Vabadust Eestile!" kostis üle kodu maailma ja vabadusmarsi sammude kaja kostis Kremli müürideni.

Loogu tänase kokkutuleku arutelu alused selleks, et see vabadusnõudluse hüüe kostuks samal võimsalt ka järgmisel Esto'l.

Sissejuhatava kõne pidas Toomas Metsala.

Esto Mõttekolle '85 on kõigepealt ülevaateks, kogemuste uurimiseks, selleks, et ettepanekuid teha järgmiste Eesti Päevade korraldajaile.

Eestlane ei erine teistest rahvustest ei tõu ega ka usu poolest. Meil on aga oma keel, rahvustunne ja kultuur. Meie mass on küllalt suur, mis hoiab veel ennast koos. Kultuurilised väärtused ja sõprusringid on meile väga tähtsad. Keeleoskus on meie ühiskonnas väga tähtis, kuna puuduliku keele tõttu jääb suur osa meie kultuurist paljudele arusaamatuks.

Milleks me korraldame suuri kokkutulekuid? Millise mõõdupuuga peame neid mõõtma? Kas teeme neid ainult kokkutulekuiks eestlastele, või juhime tähelepanu väljaspoole, nõudes Eestile vabadust? Või teeme kõike ainult selleks, et saaksime hästi vägeva peo? Kas otsime kvaliteeti, või kvantiteeti? Kas teeme ainult selleks korraks, või teeme ka tuleviku jaoks? Mis mõju on sellel üritusel tulevikus? Kõiki neid küsimusi arutab järgnev laudkonnavestlus.

Tänane mõttekolle ei ole mitte selleks, et otsustada millal, kus ja kuidas teha järgmisi Ülemaailmseid Eesti Päevi, see on vaid selleks, et kuulata uusi nõuandeid ning avaldada soovitusi järgmiste Eesti Päevade korraldajaile.

LAUDKONNAVESTLUS

Laudkonda kuulusid: Laas Leivat-juhataja, E. Runge, R. Kreem, E Aleve, K. Kaljuste ja M. Tammark.

Robert Kreem esimese sõnavõtjana mainis, et küsimus „milleks korraldada Eesti Päevi?" ei vaja sõnalist vastust, kuna Ülemaailmsed Eesti Päevad on sellele ise vastanud. ühendades meid ülemaailmselt üheks eestlaskonnaks.

Võime ka küsida, milleks korraldame laulupeo või pidusid üldse, või milleks me üldse tegutseme. Vastuseks on see, et selles tegutsemises ongi eestluse mõte ja sisu. Kui loobume tegutsemast, siis pole ka eestlust.

Eesti Päevade põhialuseks on eesti kultuur ja selle looming. Vabas Maailmas on Eesti Päevad meie rahvuse kui terviku, tema eksistensi ja võitluse väljenduseks.

Eesti Päevad on rahva ja tema hinge liikumine, otsing loominguks ja plaanitsemine eestluse jõu tugevndamiseks. Eesti Päevad on ka abinõu meie eestluse edasikandmiseks. Peame aga alati meeles pidama,e t ükski tuli ei põle igavesti, kui me sinna puid juurde ei pane. Esimeste Eesti Päevade ajal moodustasime Eesti Päevade Sihtasutuse selleks, et nemad saaksid abistada järgmiste Eesti Päevade korraldamist.

Arvestades Eesti Päevade aega juulikuu alguses, näib see ebasobivana oma kuumade ilmade tõttu, kuid arvestades kõiki olukordi: koolivaheajad, tööpuhkused, Rootsi tingimused j m., ei näi olevat teist valikut. Seepärast mõtlen väga skeptiliselt sellele, kas üks töögrupp teises ruumis saab midagi uut Eesti Päevade aja suhtes välja mõtelda.

Ülemaailmsete Eesti Päevade koha osas tuleb mõtelda kolmele põhielemendile: 1) Eesti päevade korraldamiskohas peab olema küllaldaselt kohalikke eestlasi, 2) Asukoha kaugus teistest suurematest eestlaste keskustest ja 3) Raha.

Peame tulevikus rohkem raha peale mõtlema, kuna Eesti Päevade publiku rõhuva enamuse moodustavad pensionärid, kelle sissetulek siin maal ei ulata palju üle 15,000 dollari aastas. Ka peame arvestama vanemate inimeste tervisprobleeme. Ka noortel enesetel pole palju raha. Eriti suureks probleemiks muutuvad kauged pidustused aga lastega perekondadele.

TEISED SUURÜRITUSED

Ülemaailmsete Eesti Päevade asukoha otsustamisel peame arvestama ka teisi suurüritusi ülemaailmlises ulatuses. 1985.a. suvel toimuvad Portlandis Ameerika Lääneranniku Eesti Päevad. Selle aasta lõpul peaksid toimuma ka Eesti Päevad Austraalias. 1986.a. maikuus toimuvad Lõuna-Rootsis Eesti Päevade pidustused. 1986.a. juulis toimub ka Lõuna-Saksamaa laulupidu ja Vancouveris kestab EXPO maikuust kuni oktoobrini. Vancouveri eestlaskond on aga juba nüüd ettevalmistusi tegemas 1987.a. seal toimuvateks Lääneranniku Eesti päevadeks. Sama aasta lõpul peaksid toimuma jällegi Eesti Päevad Austraalias.

Kus peaksid toimuma järgmised Ülemaailmsed Eesti Päevad? USA ühiskond on koordineerinud oma Eesti Päevi meiega juba 1955 aastast saadik Põhja-Ameerika Eesti Päevade nime all. USA kasuks räägib ka rotatsiooni kokkulepe 1972.a. Eesti Päevade ajal, kus Kanadale pidi järgnema USA, siis Rootsi ja siis jällegi Kanada. USA vajab oma eestlaskonna kokkuhoidmiseks sellist suurüritust tungivalt, seepärast pooldan järgmisi Eesti Päevi Ameerikas.

Laas Leivati meeldetuletusel aja piiratusele R. Kreem lisas veel, et järgmiseid Eesti Päevi võiks korraldada ka USA Lääneranniku, aga kui need peaksid toimuma Austraalias, siis võtaksid neist osa vaid võibolla 5% Vaba Maailma eestlaskonnast. Kui USA peaks loobuma, siis peaksid järgmised Eesti Päevad minema Rootsi. Järgmistele Eesti Päevadele annaksin neli põhisuunda: 1) rõhk peaks olema nooremal generatsioonil, 2) peaksime lühendama kava ja parandama koordineerimist, 3) rõhutama teiste maade osa kava koostamisel ja läbiviimisel teiste maade komiteede kaudu ja 4) juba pidustuste ajal peaks kõikide maade esindajatega kokku leppima järgmiste Ülemaailmsete Eesti Päevade asukoha suhtes.

EGBERT RUNGE

Järgmise sõnavõtjana Egbert Runge selgitas skautide ja gaidide seisukohti Ülemaailmsete Eesti Päevade osas.

On korraldatud 9 maailmalaagrit umbes 7000 osavõtjaga. Maailmalaagrite korraldajad on enamvähem kaasas käinud Eesti Päevadega ja soovivad seda ka edaspidi teha. Möödunud kogemused on näidanud, et sakutide gaidide maailmalaager peaks toimuma enne Esto't.

Viimasest maailmalaagrist kogutud andmetel soovivad noored lisaks laagrile ka omavahelisi kokkutulekuid Esto raames. Esto annab vaimustust noortele, mis põhjustab organiseeritud noorte 100%-list osavõttu Eesti Päevade pidustustest. Juhtusin kuulma, kuis kaks hundut pärast rongkäiku tee serval jalgu puhates omavahel õhinal arutasid: „küll see eestlane olla on ikka raske".

ERVIN ALEVE

Ervin Aleve kõneldes vajadusest eestlaste suurkokkutulekuiks, mille alla kuuluvad kõik Eesti Päevad paljudes maades, laulupeod. Seedriorg Suvihari, Rootsi festivalid ja teised rahvakogumised, käsitas päevateema kohaselt Ülemaailmseid Eesti Päevi. Nende vajadust tõestab juba ainuüksi kaasmaalaste massiline osavõtt kõikidest möödunud Ülemaailmsetest Eesti Päevadest alates 1972-st aastast. Läti ja leedu suurkokkutulekud ei too kokku selliseid masse, meil on aga selliseid veendunud kaasmaalasi, kes läidavad Toronto suurima kontsertsaali teadmata, kes seal esinevad.

Ülemaailmsete Eesti Päevade edasipüsimise küsimust tuleb vaadata ainult tehnilisest seisukohast: kus, millal ja kui tihti. Senine 4-aastane vaheaeg näib olevat väga sobiv, võimaldades vahepealsetel aastatel korraldada riiklikke suurkokkutulekuid.

Asukoha otsingul tuleks leida koht, kus meie poliitiline manifestatsioon pääseks kõige rohkem maailma avalikku arvamusse ja kus kohaliku eestlaskonna aktiivsus garanteerib päevade laitmatu läbiviimise.

Esto '84 korraldajad, kes oma töö üldiselt tegid hästi, ei tohi enne sulge käest panna, kui nad on järgmiste korraldajate jaoks kirja pannud, mida nad tegid hästi ja mida nad tegid halvasti. Igal uuel Esto 'l peaks toimuma midagi uut. Torontos toimunud Esto '84-l oli uudiseks eeskujulikult korraldatud Maakondade Päev, tänu sellele, et Torontos on hästiorganiseeritud maakondlik esinduskogu. Teistes riikides pole sellist maakondlikku liikumist organiseeritud.

Ervin Aleve lõpetas oma sõnavõtu, kirjeldades Esto visiooni nii nagu tema seda näeb-järgimine Esto 1988 aastal, sellele järgnev 1992. aastal, siis 1996 aastal ja Estode Esto aastal 2000.

KADI KALJUSTE

Järgnenud sõnavõtus Esto '84 noortetoimkonna juhataja Kadi Kaljuste kinnitas veelkord Ülemaailmsete Eesti Päevade tähtsust ja vajadust noortele. Küsides noortelt, kas 4-aastane vaheaeg on neile vastuvõetav, vastasid noored Toronto Eesti Täienduskeskoolist, et 4 aastat on just paras aeg selleks, et end Eesti Päevadest välja puhata.

M. TAMMARK

Laudkonna viimase liikmena kõneles M. Tammark.

Eestluse säilitamisel paguluses peame püüdma mitmete sihtide poole, näit. eestlaste olukorra publitseerimine teistele rahvustele, süvendada rahvustunnet, eriti eemalajäänutele, esitada proffessionaalset ettekannet, mis võimaldaks kultuuriarendamist ja toetaks esinejaid ja järelkasvu.

Eesti Päevade korraldajaile rõhutaksin kolme punkti: 1) kavad peavad kinni pidama kellaaegadest, 2) plaanitsemine ja kvaliteet on väga tähtsad ja 3) kõned peavad olema lühikesed. Isegi Ontario peaminister Davis tegi meile selle kohta märkuse valguspeol.

Esto '84 silmapaistvamad üritused olid: meelejäänud kontsert, „Kalurineiu", laulupidu, näitused, rahvapidu ja Maakondade Päev. Kahtlemata oli ka teisi hästiplaanitsetud üritusi, aga kõigist ei jõudnud osa võtta.

Laas Leivat laudkonna lõppsõnas lausus, et negatiivset kriitikat laudkonna liikmed peagu ei väljendanud, kõikide sõnavõttudes peegeldus aga entusiasmi tuleviku osas ning esitati ka mõningaid huvitavaid ettepanekuid

ARUTLUS

Diskussiooni kestel tõstati küsimus: mis osatähtsus on Eesti Päevadel välispoliitilise propaganda osas, kuna sellest oleneb Päevade sisu. Esto'84 jäi välispropaganda osas väga nõrgaks. Leiti,et rahvuspoliitiline ja välispoliitiline osatähtsus peavad Eesti Päevadel olema sobivas tasakaalus, milline see sobivus aga arvudes peaks olema, seda pole vist kunagi määritletud. Kas nende vahekord peaks olema 50/50 või 75/75, seda ei oska praegu keegi määrata. Ilmselt peaksime tulevikus selleks vähemalt umbkaudsed piirid seadma. Leiti,et viimasel Estol oli inglise keel väga domineeri', mis häiris eriti vanemat põvkonda ja teistelt maadelt tulnud külalisi, kes sellest keelest hästi aru ei saanud.

Koosolijate poolt rõhutati, et Ülemaailmsete Eesti Päevadega peame tõestama teistele rahvastele, et oleme kultuurrahvas, oleme võimelised esitama kõrgetasemelist kunsti ja oleme õigustatud nõudma oma rahvale vabadust.

Diskussiooni kestel esitati ka viimaste Eesti Päevade puudusi. Meie välispoliitiline propaganda, mis näis töötavat väga hästi Päeavade alul, millegipärast lakkas töötamast nädala keskel. Valguspeo välispropagandalise osa mängisime täiesti maha. Viie televisioonijaama kaamerad lahkusid vajaliku valguse puudumise tõttu. Teiseks puuduseks leiti inglise keele üleliigset tarvitamist avamispäeval Ontario Place'is, kus teadustamine läks peagu täielikult inglise keeles.

H. Toomsalu, Esto Visiooni üldjuhina, teatas, et temale oli see teadmata, et sinna tulevad 5 tv-jaama kaamerad, mistõttu jäi vajalik valgustus nõrgaks.

Koosolek leidis ka, et meie välispropagandaline aparaat EKN peaks kandma suuremat vastutust Eesti Päevade välispropaganda osas. Samuti leiti, et sellise suurürituse ettevalmistamine vajab vähemalt 6 aastat, eirti aga välispropaganda osas.

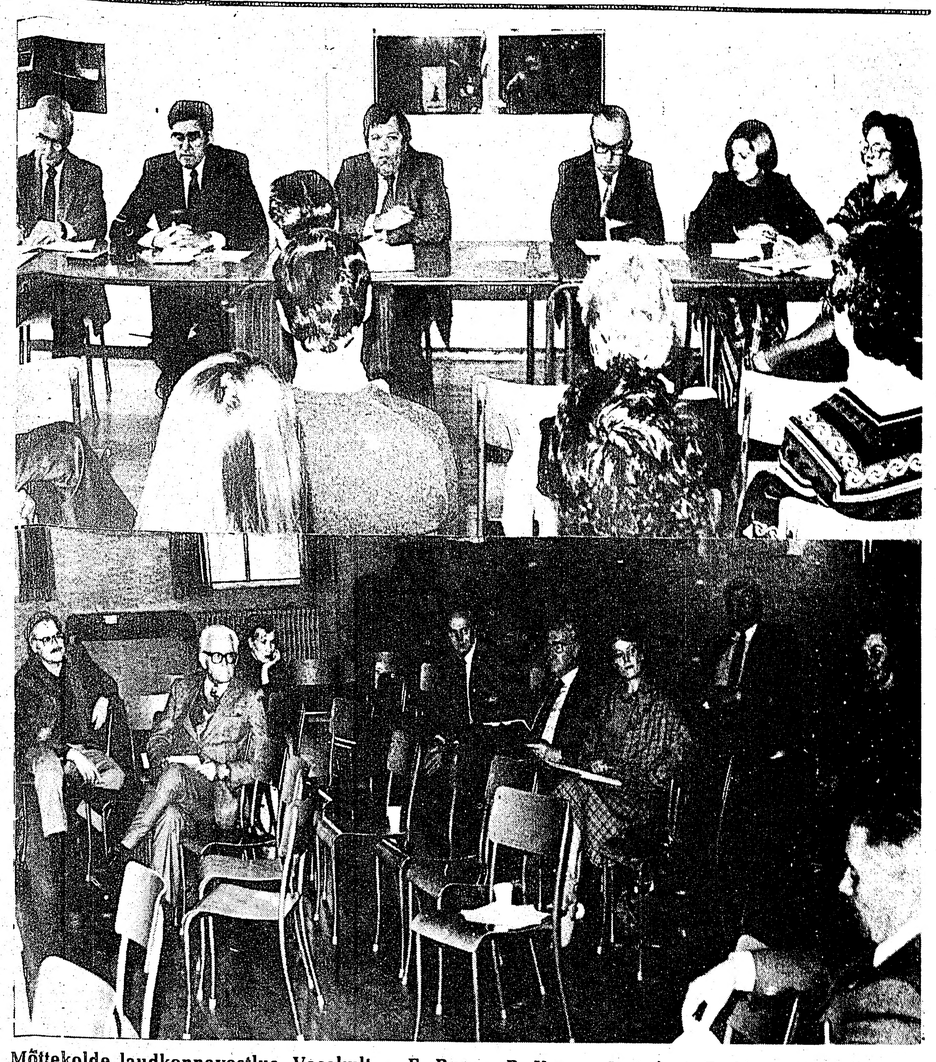

Mõttekolde laudkonnavestlus. Vasakult — E. Runge, R. Kreem, L. Leivat, E. Aleve, K. Kaljuste, M. Tammark. All — töögrupp „Suurüritused". Vasakult — A. Raudsepp, H. Oja, S. Preem, K. Kaur, E. Runge, A. M. Kaunismaa, R. Viksten, N. Hubel, A. Jurs. Foto — S. Preem

Kas USA või Austraalia?

Pärast Mõttekolde laudkonnavestlusele järgnenud kohvipausi jagunes koosolek kahte töögruppi: 1) Eesti Päevade asukoht — H. Toomsalu juhtimisel ja 2) Eesti Päevade aeg ja sagedus — P. Einola juhtimisel.

H. Toomsalu selgitas kõigepealt, et see koosolek ei saa otsustada järgmise Esto asukoha, küll aga võime leida, mida see koosolek soovitab. Järgmiste Ülemaailmsete Eesti Päevade korraldamiseks on senini soovi avaldanud ainult Austraalia. Soovid asukoha suhtes antakse edasi Ülemaailmsele Eesti Kesknõukogule, kes siis otsustab, kus need peaksid toimuma. See otsus peaks valmima umbes E. V. aastapäeva ajaks.

Töögrupp arutas mitmeid maid järgmise Esto võimaliku asukohana, poolt ja vastu.

Austraalia, kus eestlus vajaks praegu ergutavat süsti, oleks mõeldav, kuid lennusõit sinna on kallis ja seal peame arvestama ainult 5 kuni 6 tuhande osavõtjaga. Austraalias tuleks neid korraldada nende suve, s.t.

(Järg lhk. 4)

Pühapäeval, 3. veebruaril külastas ehatarelasi akordionistide orkester „Accordion Continium". Vasakult — orkestrijuht Glen Sawich, solistidena esinejad: Allen Burlon, Ricky Hiir ja Katrin Hiir. Foto – O. Haamer

Akordionide orkester „Ehatares"

Pühapäeval, 3. veebruaril külastas 14-liikmeline akordionistide orkester ehatarelasi. Noortest koosnev orkester on multirahvusline (kümme rahvust) ja tegutseb juba üle aasta Glen Sawich'i juhatusel. Teadustajaks oli Elle Koor. Eestlastest mängivad orkestris Katrin ja Ricki Hiir. Orkester on saanud võistlustel auhindu ja on esinenud haiglates, puhkekodudes ja hooldusmajades.

Ligi tunniajaline kava algas marsiga „Faithful"; luues sooja sideme kuulajaskonnaga. Järgnesid „Vieni sul mar", „Mexican handclapping song", „Tramp, tramp, tramp", „Blue Danuble" (Waltz) ja viimasena pikem helitöö „Kalif of Bagdad". Viimane tõi orkestrile võistlustel esimese auhinna.

Orkestripalade vahel esinesid sooloettekannetega: Katrin Hiir, esitades „Lazy gremlins", Cadman Chin — mängides „Invention No 4", Allan Burlon esitas „Grazy accordion" ja „Funiculi — Funicula" ja Ricki Hiir mängis „Spanish eyes" ning „Charlie the Boxer". Duetina esitasid Ricki Hiir ja Allan Burlon „Solfigieto", näidates meisterlikku tehnikat ja saades kordamistnõudva aplausi.

„Ehatare" meelelahutuse eest hoolitseja ja korraldaja Anette Koppel tänas orkestrit ja ta juhti toodud külakosti eest ja palus kõiki kõrvalruumi tassi kohvile.

O.H.

TEADAANNE

Toetusrahasid Eesti Saatkonnahoone korrastamiseks Londonis võtab vastu Toronto Eesti Ühispank, 958 Broadview Ave., arve #7908-0.

EKSITUSED NIMEDES

„Meie Elus" nr. 5 on juhtunud eksitavad vead Võitlejate Ühingu aastapäevapeo kirjelduses. Tunnustuskirja saajaks oli Linda Kirs, mittte Leili Kirs ja Toronto E.V.Ü. esimees on Ülo Tamre, mitte Tambre. Palume eksitust vabandada.

Sport

Aime Nurmse maratonijooksjana

Torontos kasvanud endine noortejuht Aime Nurmse on viimastel aastatel eriti silmapaistnud maratonijooksjana, olles kaasa teinud viis maratoni. (42 km ehk 26 miili) 5. jaanuaril jooksis ta Miamis Orange Bowl Marathoni., kus osavõtjaid üle maailma oli üle 2000, neist naisi mitu sada. Ta tuli kõigist naistest 10-ndaks, kuid oma klassis, 25.—29. aastat, viiendaks. See on suur saavutis eesti naissportlasele. Kümnele esimesele igas grupis anti üle auhinnad, lisaks medalid igale, kes maratoni lõpetas. Jooks algas North-Miami rannast, läbis Miami linna, finishiga Coral Gables'is. Naistest tuli esimeseks USA/Penn., aeg 2:41. 30 tundi, teiseks Inglismaa, kolmas Florida, neljas Taani, viies Florida ja kümnes Kanada — meie Aime Nurmse. Ta aeg oli 3 tundi 9 min., mida ta oleks lühendanud, kuid algas jooksu aeglaselt. Meesvõistlejaid oli Rootsist, Saksamaalt, Austraaliast, Quebecist jm.

Nädal hiljem toimus Miamis nn. Jungle Run, mis on 8 km või 5 miili pikk. Jooks algas kruusateel, ümber Metro Zoo, tagasi sillutatud teel. Osavõtjaid oli 1500. Jälle oli Aime edukas, tulles naistest üldiselt teiseks ja oma klassis 25.—29. a. esimeseks, saades vastava auhinna.

Aime oli 3-ndat aastat Miami Maratonijooksus, tulles varem 11-ndaks. Ta on ka Toronto Miller marathonist osa võtnud kahel korral. Aime Nurmse on lõpetanud Toronto Ülikooli kehalise kasvatuse (B.P.H.E.) ja Teacher's College (B.Ed.), olles koolides spordiõpetajaks. Varem on ta olnud Jõekääru suvekodus kasvatajaks, olnud võimleja, rahvatantsija, gaid jne. Tema eestikeelne kõne Eesti kooli lõpetamisel läks „American Voice'i" kaudu raadiosse. Ta alustas jooksmist üsna noorelt, et end vormis hoida, kuid oma tagasihoidliku iseloomu tõttu ei soovinud sellest rääkida. Nüüd on ta jõudnud tippjooksjate hulka, mida näitas Miami Orange Bowl Marathon. Eestlastest on ta ainuke teadaolev edukas nais maratonijooksja.

M.K.

Cindy Õunpuu 14-nes maailmas

Toronto ujuja Cindy Õunpuu (18.a.) on saavutanud märkimisväärse tulemuse, olles momendil „Swim" ajakirja järgi maailma edetabelis 200 m rinnuliujumises 14-ndal kohal, ajaga 2:33.56 min. See on tema parim saavutis senini. Rekordihoidja on leedulanna Lina Kashushite, aeg 2:28,36, (N. Liit). Teisi eestlasi tabelites ei esine, peale ühe leedu mehe rinnuliujujana. Los Angelesi Olümpiaadil oli Cindy Kanada naiskonnas reservujujana, kuid ei saanud võistelda, olles eeltreeningus mitu nädalat. Ta seisab praegu teisel kohal Kanadas 15.—17. a. tüdrukute grupis, ajad 100 m. rinnuli 1:12,48 ja 200 m. 2:33.56 min. Ka on ta nimetatud gruppi „to receive Athlete Assistance" oma tulemuste tõttu. Cindy lõpetab kevadel Keskkooli ja läheb ülikooli ujumisstipendiaadina. Koht pole veel selgunud. Kanada ulatuses naisteklassis on Cindy edetabelis teisel kohal 200 m. rinnuli ning 4-ndal kohal 100 m. rinnuli, aeg 1:12.48 min.

Kia Puhm 11.—12.a. grupis seisab 100 m. selili ujumises, aeg 1:16.18 min. 19-ndal kohal ja 200 m selili, aeg 2:40.49 12-ndal kohal, omas vanusegrupis Kanadas. Ta alustas ujumist Jõekääru suvekodus ja on nüüd tublisti edusamme teinud. Teised eesti ujujad, nagu Valia Reinsalu, Hillar Lainevool, Jan Hopp (kõik endised Jõekääru ujujad) jt. ujuvad edukalt keskkoolide ujumismeeskondades.

M.K.

Saarlaste teenetemärk Lembit Kolk'ile

Saarlaste Ühing andis oma traditsioonilisel küünlapäevapeol kuldteenetemärgi oma liikmele Lembit Kolk'ile raamatu „Saare rahvas vabas maailmas" toimetamise eest. Teose toimetaja omakorda avaldas tänu kaastöölistele.

Küünlapäevapidu peeti laupäeval, 2. veebruaril Eesti Majas rohke osavõtuga. Ühingu esimees Ärni Käärid ütles tervitussõnad, märkides, et see on 32. küünlapäevapidu, Robert Kreem andis edasi Maimu Leesi tervitused Stokholmist, kus samal õhtul oli sealsete saarlaste kokkutulek.

Eeskavalises osas esines solist Erika Veskimets-Solom Aino Kure klaverisaatel. Tantsuks mängis V. Gustavsoni orkester ja omad pillimehed.

Uued üritused Peetri koguduses

Iga inimese keha vajab toitu oma keha ülalpidamiseks ja mida mitmekesisem on toidulaud, seda suurem on isu. Praost Andres Taul on tulnud mõttele, et kui iga inimene vajab ka vaimutoitu, siis ka mitmekesisem jumalasõnakuulutus peaks tooma kuulajaskonda elava vee allika juurde spirituaalse janu kustutamiseks.

Nii toimuvad Peetri kirikus kannatusaja nädalatel mitmed külalisteenistused, mis on mõeldud kogu Toronto eestlaskonnale, mitte ainult oma koguduse liikmetele.

Pühap., 17. veebruaril kl. 7 õ. on kannatusaja alguse jumalateenistus, mille peab ülempreester Emmanuel Lepik ja kus esineb Ap. Õigeusu koguduse koor Guri Raag'i juhatusel. Märtsikuu teenistused on 17. märtsil kl. 7 õ. õpetaja Allan Laur, 24. märtsil kl. 7 õ. õpetaja Kaljo Raid, 25., 27., 29., märtsil kolmel õhtul tuntud äratusjutlustaja New Yorgist Valdeko Kangro. Lisaks neile teenivad veel koguduse nõukogu liikmed kolmapäeva õhtuti 20. märtsil kl. 7., kõneleb Oscar Müllerbeck teemal „Käsuseadus ja armuõpetus."

See üritus on esmakordne kus üks Toronto luteri kirik avab oma ukse teistele usurühmitustele.

XVII

Lääneranniku Eesti Päevad Portlandis 1985

Kas USA või . . .

(Algus lhk. 3)

meie talve ajal. Jõuluvaheaeg koolides ja võimalikud talvepuhkused töökohtadelt lubaksid osa kaasmaalastel sinnasõitu, kuid kõrged kulud tõmbaksid paljude sõidusoovile kriipsu peale.

Saksamaa tuleks koraldaja asukohana kõne alla, kui sealsed eestlased oleksid selleks võimelised. Arvestades nende väikest arvu laialipillatud alal, peame selles kahtlema. Ka selgus 1984.a. novembris skautide/gaidide aastakoosolekul Saksamaal, et nemad on võimelised korraldama seal koosolekuid ja väiksemaid konverentse, kuid mitte näiteks maailmalaagrit. Saksamaa oleks küll väga sobiv välispoliitilise prpaganda suhtes, kuid siis peaksid korraldajad sinna sõitma siit ja Rootsist ja Inglismaalt, kuna sealne eestlaskond on suhteliselt vana. Millised võimalused avaneksid seal riikliku toetuse näol, on muidugi teadmata, võibolla võimalduks seal abi saada ka baltisakslasilt.

Mitmete sõnavõttude järgi selgus, et praktiliselt jäävad asukohana küsimuse alla siiski vaid USA Idarannik, Läänerannik ja Austraalia. Kuna ettevalmistuse aeg on jäänud väga lühikeseks, ainult veidi üle 3 aasta, siis oleks kõige loogilisem muidugi USA Idarannik, kus sellekohane organisatsioon on juba olemas. Rahvuskultuurilist süsti vajavad aga kõik noored igas asukohas.

Arutati ka EKN poolt organisatsioonidele laialisaadetud ankeeti, et teada saada nende liikmete soove järgmise Esto asukoha suhtes. Ankeedi tulemused saadab EKN edasi Eestlaste Ülemaailmsele Keskõukogule. Selle ankeedi vastused võivad kujuneda aga kergesti kolkapoliitilisteks, kui soovitatakse Esto asukohaks ainult meile hästi kättesaadavat.

Koosolek leidis ka, et kui paari kuu jooksul on otsustatud järgmise Esto asukoht, siis tuleb otsekohe asuda tööle sellele järgneva Esto asukoha leidmisele, nii, et korraldajail oleks oma töö teada juba 8 aastat varem.

Veelkord kõrvutades Austraaliat ja USA-d leiti, et välispoliitilisest seisukohast ei paku Austraalia meile palju, kuna vaevalt sel puhul Euroopa, Kanada või USA ajalehed sellest palju kirjutaksid, tv-st rääkimata. Rahvuskultuurilise, -poliitilise süsti seisukohalt aga oleks Austraalia asukohana väga sobiv. Selgus ka, et paljud noored, kes on juba kahel korral käinud Ülemaailmsetel Eesti Päevadel Põhja-Ameerikas (eriti Rootsist) siia enam ei tule, kuid on valmis järgmistel aastatel raha säästma Austraaliasse sõiduks. Ka skautide/gaidide esindajad kõnelesid Austraaliat pooldavalt ja teatasid, et nende noored on valmis sõiduraha säästma.

Koosolekul selgus, et ka New Yorgis Eesti Rahvuskomitee peab samaaegselt koosolekut, kus järgmise Esto asukoha küsimus on viit samuti päevakorral. Asukoha rotatsiooni kohta selgitas Enn Salurand, et Esto '80 ajal Rootsis võeti Rahvuskongressil vastu Ülemaailmsete Eesti Päevade asukoha staatut, mille järgi asukoha määrab Eestlaste Ülemaailmne Keskõukogu vastavalt ülemaailmsele poliitilisele olukorrale ja meie välispoliitilise propaganda vajaduse kohaselt. Kui leitakse kõige kohasemaks asukohaks 1988.a. USA, siis sinna see ka läheb.

Töögrupp avaldas käte tõstmisega poolehoidu Austraaliale ja USA-le, kusjuures poolehoid langes umbes pooleks, kuigi töögrupi juhataja arvas, et Austraalial oli väike ülekaal.

KOKKUVÕTE

Töögrupi kokkuvõte kandis ette H. Toomsalu, kus mõnede vastuvaidluste järel selgus, et järgmise Esto asukohale leidus pooldajaid nii Austraaliasse, USA-sse kui ka Saksamaale. Mingit kindlat soovitust see töögrupp anda ei saanud, kuid ilmselt olid paljud osavõtjad nõus minema järgmistele Eesti Päevadele, kusiganes neid ka peetakse. Kindla soovitusena selgus aga, et ka ülejärgmiste Eesti Päevade asukoht määratakse kindlaks peatselt järgmise asukoha otsustamise järele.

Eesti Päevade aja ja sageduse töögrupi kokkuvõte kandis ette Peeter Einola. Töögrupp leidis, et 4 aastane vaheaeg oleks paras kavade ettevalmistamiseks ja õppimiseks, kuid administratsioon vajaks 6 kuni 8 aastat, mis eeldab varajast asukoha määramist.

Aastaajaliselt oleks kõige sobivam juulikuu või teise valikuna augustikuu. Austraalia asukoha puhul arvati, et kui peetakse vajalikuks rohkearvulist noorte osavõttu, siis tuleks sealseid päevi korraldada meie suvel, kui aga noorte rohket osavõttu ei peeta oluliseks, siis võiksid päevad toimuda seal nende suvel, st. meie jõulude ajal.

Arutades koordinatsiooni teiste eesti üritustega, töögrupp leidis, et eriti kahe järgneva Esto planeerimisel saavad kõik teised suurkokkutulekud oma töökavu seada Esto'de järgi. Esto kokkusattuvus kohaliku maa juubeliaastaga tavaliselt toob meile kasu. Olümpia-aasta meid ei sega, tuleb hoida eemale aga samast linnast, eriti veel samast nädalast.

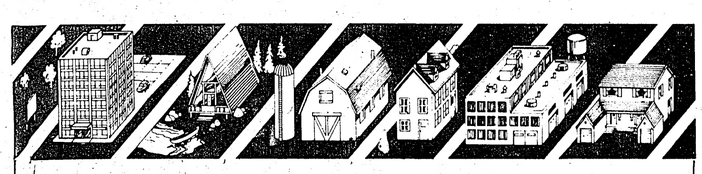

Tähelepanuks kinnisvaraomanikele ja üürnikele linnades Toronto, York, Etobicoke, North York, Scarborough ja East York.

KAS SOOVITE ESITADA VASTULAUSET OMA KINNISVARA HINDAMISE KOHTA?

Veel on aeg vastulauset sisse anda 1984. a. hindamise kohta, kui Teie arvate, et Teie elamu või äri on valesti hinnatud.

Hindamine on tähtis, kuna sellest oleneb Teie kinnisvaramaksu suurus. Teie kinnisvara alghind (assessed value) korrutatakse Teie piirkonna omavalitsuse ja kooli maksuühikuga (mill rate) ja tulemuseks on 1985. a. kinnisvaramaks.

Hindamisteated on saadetud kõigile kinnisvara omanikkudele ja üürilistele, kelle maksumääras on olnud muudatusi. Maksuametid on avatud küsimustele vastamiseks ja et anda informatsiooni maksumäära parandamiseks, kui vajalik. Maksuametite asukohad ja lahtiolekuajad olid eelmises kuulutuses avaldatud.

Maksumaksjate nimestik on edasi antud kohapealsetele omavalitsustele, et välja arvestada summa suurust, mida peate maksma kinnisvaramaksuks 1985. aastal. Informatsiooniks Teile, Teie kinnisvaramaksumäär ja maksumaksjate nimestik on nüüd kättesaadaval kohapealsetes omavalitsustes, kelle bürood on avatud tavalisel lahtioleku ajal. Kui arvate, et Teie kinnisvara on ebaõiglaselt hinnatud ja Teie ei ole veel vastulauset esitanud, võtke teadmiseks, et kuni 12. veebruarini võite veel vastulausaet sisse anda või postitada. **Pidage meeles: Juhul kui Teie ei ole saanud hindamisteadet, Teil on ikkagi veel õigus vastulauseks.**

Vastulause viimane tähtaeg on 12. veebr. 1985

Maksuameti kontrollkomitee (Assessment Review Board) on õiglane ja allub Attorney General of Ontario'le, milline pakub Teile lisavõimalust kontrollida Teie kinnisvaramaksu, Teie väitel, et see pole õiglane ja ei ühtu samasuguste kinnisvaradega Teie ümbruses. Kontrollkomitee on lihtsam ja vabam kui harilik kohus. Teie võite ise kaebust esitada, võite võtta advokaadi või paluda sugulast või sõpra, kes oleks Teie esindaja.

Et Teid selles aidata, vastulause formular (Notice of Appeal) on saadaval Assessment Review Board'is, Regional Assessment Office'is või kohaliku omavalitsuse kontoris. Samuti võite vastulause kirjutada oma Notice of Assesment'i tagumisele küljele või hariliku kirjana, ära märkides kinnisvara aadressi, Roll Number'i ja vastulause põhjuse. Vastulause tuleb esitada Regional Registrar of the Assessment Review Board'ile alljärgneval aadressil.

Ontario Ministry of Revenue

Regional Registrar
ASSESSMENT REVIEW BOARD
MINISTRY OF THE ATTORNEY GENERAL
Suite 701, 80 Bloor Street W.
Toronto, Ontario M5S 1L9

KIRJANDUS □ KUNST □ KULTUUR

Silmapaistev eesti naine

Mari Raamoti mälestusi lugedes

Mõningaid varemilmunud raamatud on väärt, et neid jälle lugeda. Üks selliseid on Mari Raamoti „Minu mälestused". Miks siis mitte korrata, kes Mari Raamot oli. Kui paljud kaaseestlased on teadlikud? Eriti keskealised ja nooremad.

Mari Raamot oli sündinud Tarvastu kihelkonnas (mis kaardi pealt vaadates ei ole mitte kaugel Viljandist), Kuressaare vallas Kitsi talu peremehe Tõnis Tamme ja abikaasa Mari (sündinud Rennit) neljanda tütrena, aastal 1872. Mis on peaaegu viis põlvkonda tagasi. Perekonnas oli õde Ainu, kelle kaksikõde Epp suri lapsena, Ann, Mari, vend Jaan, siis õed Liis ja Linda. Isa Tõnis Tamm pidi vangimajja minema just sel ajal kui tütar Mari sündis, sellepärast, et tal oli kokkupõrge mõisnikuga, kuna oli laulnud vabaduse laule.

Tõnis Tamm oli tõsine ja töökas mees, samuti abikaasa Mari. Peale kodutare korrashoidmise ja lastekasvatamise jõudis veel talutööd ka teha, nagu sel ajal paljud taluinimesed. Puhtus ja kord oli suur nende majapidamises. Mari R. isa oli tuttav ka dr. Kreutzwaldiga ja pidas tema tervishoiuõpetustest täpselt kinni. Igal hommikul näiteks suitsetati ruume kadakatega, millel oli hea lõhn ja pidi ka õhku puhastama. Igal lapsel oli ka voodi all väike kast sütega. Kuigi lapsi oli palju talus, ei iialgi mingit külgehakkavat haigust nende seas.

Väikse lapsena ühel talvisel päeval, kui õde Ainu pidi tagasi kooli minema, oli Mari ennast riide pannud ja sättinud ennast saani juba reisivalmis, ka kooliminekuks. Onu Jaan küll käratas, et Mann (teda hüüti Manniks lapsena) maha ja koguni viibutas vitsa, kuid tüdruk ei teinud sellest väljagi. Lõpuks onu tuli ja tõstis ta saanist maha ja hakkas õe Ainuga sõitma. Väike Mari oli kiire kui välk saanijalaste otstel ning hoidis kramplikult saanileenest kinni, *sest otsus oli tehtud, pidi kooli saama* kas või jalastel sõites. Seekord aga ei tulnud sellest midagi välja. Koolimineku tahtmine oli suur, Mari õppis varakult lugemise ja kirjutamise selgeks.

Mari isa Tõnis, koos vanema tütre Ainuga astusid kirjavahetusse Lilli Suburgiga, ning mõne aja pärast oligi L. Suburg oma kooli kolinud Pärnust Viljandisse.

Nende majas lauldi palju, kas vanematega koos või lapsed omaette, oli see siis talvel tares või suvel karjamaal.

Mari Tamm, kes peale Lilli Suburgi kooli lõpetamist sai saksakeele õpetajaks Peterburgi, käis läbi teiste tuntud eestlastega nagu Miina Härma, Anna Haava, Elizabeth Aspe, Leeni Mõru, jne. Vend Jaan õppis Keiserlikus konservatooriumis viiulit, ning õde Ainu käis siis veel lauluharjutustel.

Dr. Jaan Raamot

Sel ajal elasid eesti noored boheemkond Peterburis üsna viletsalt, kuid ikka aitasid nad tihti üht-teist, kui ühel läks paremini, aitas teist kellel ei läinud. Kui keegi sai kodumaalt pätsi leiba või koduvõid, see jagati siis omavahel suure rõõmuga, et tükike kodumaast, meelaspidamine omastelt. Elasid tol ajal nagu linnud oksal, kes ei teadnud, kust ta saab, mis ta sööb, kas ta nälga sureb.

Noored said tihti kokku kujur August Weizenbergi ateljees Vassili saarel, kus tihti olemised lõppesid eesti isamaalauluga. Olid suured rahvuslased ning hoidsid kokku, nii rõõmuhetkil kui hädaajal. Seda peaks ka tänapäeval edasi tehtama, sest see ühine töö ja tegevus sõbralikus meeleolus viiks meie ühistegevust paguluses palju kaugemale ja kindlamale alusele kui ta praegu on.

Arvan, et oleme unustanud need rasked ja viletsad ajad ning mugavused panevad meid valima ja kritiseerima teine teist, selle asemel, et annan sulle sõber käe ja aitan sind kui on vaja.

Mari Tamm abiellus Peterburgis 1899. a. Jaan Raamotiga, kes oli lõpetanud Soomes Mustjala põllutööinstituudi. Märtsikuus 1900. a. sündis neile poeg Ilmar (kes praegu elab oma perega Ühendriikides). Aastal 1905 Jaan Raamot kutsuti Põltsamaale. Aleksandri kooli juurde, kus ta asutas Eestile esimese põllutöökooli. Vahepeal Jaan R. vangistati ja abikaasa Mari oli palju raskusi ja tegemist, et meest vangist vabastatakse.

„Sahkapuu", mis asus Tartust 5 km eemal, oli Mari ja Jaan Raamoti poolt esimene tütarlaste põllutöö ja majapidamiskool, mis avati 1. nov. 1911. Kooli õppekava oli järgmine: taimeteadus, keemia, füüsika, geomeetria, põllutöö, karjakasvandus, piimaasjandus, linnukasvatus, aiatöö, mesilastepidamine, inimese ja koduloomade tervishoid, rehkendus ja raamatupidamine, eesti, vene ja saksa keel, kunst-kanga-kudumine, pesupesemine, triikimine, toitude ja keediste valmistamine. Tallinna „Päevaleht" 1914. a. imestas, kui palju auhindu oli „Sahkapuu" kool võitnud näitustel Tallinnas, Tartus, Viljandis, kus eesti mustritega käsitööd, kangad, ilusad vöökirjad said igalpool, kus olid väljapanekud, suure tähelepanu. „Sahkapuu" aastapäeva peol 1915. a. rahvas laulis seistes ja palja-päi „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm". Tihti võtsid osa ka kontsertidest laulja Ainu Tamm (Mari õde), vend Jaan Tamm, kes asutas Tallinnas Konervatooriumi, kus oli professoriks ja direktoriks kuni 1933 aastani. Samuti Lilli Suburg veetis „Sahkapuul" mittu suve ja Anna Haava luuletusi kandsid õpilased tihti ette. Kooli külastasid palju inimesi üle Eestimaa, nii maalt kui linnadest, ning seitsme aasta jooksul saatis kool välja 265 haritud noort perenaist.

Aastal 1918 vangistati Mari Raamot, sest ta oli saksa kadakaid halvustanud. Samal ajal vangistati poeg Ilmar, sest taheti teada, kus isa Jaan Raamot peidus on. Naisseltsi koosolekul oli Mari R. kord öelnud, et üle linnade ja alevite on jälle lehvimas haigus, mis on kadakasakslus. Oli soovitanud igal pool vastukihutustööd teha ja soovitas kõigil ühineda, kes armastavad oma isamaad ja rahvast, et lahtiste silmadega tulevikku vaadata. „Sahkapuu" hävines tulekahjuga 1919. a. suvel.

Esimesi Eesti Vabariigi valitsuse koosolekuid peeti Raamotite korteris, kuna Toompea loss ja teised kohad olid veel sakslaste ettevõtete all kinni.

Mari Raamot oli naiskodukaitse esinaine aastast 1927 kuni 1937. Samuti oli ta Kodutütarde organisatsiooni looja ja nime andja. Teda kutsuti 1939. a. aukülalisena Soome, koos teiste 20ne eestlase osavõtul, kus mälestati Soome Põhjapoegi, kes tulid appi eestile Vabadussõja ajal.

Septembris 1944. a. põgenes Saksamaale, kus koos Elmar Postiga andis välja lauliku „Laula, laula, suukene", millest on paljud meie pagulaseestlased ise laulnud ja õpetanud edasi laulu oma lastele ja lastelastele. Saksamaalt emigreerus ta ühendriikidesse, kus elas ja Ilmari perekonnas kuni elu lõpuni.

Raamatut lugedes olin südame ja hingega selle juures, kahetsesin ainult, et ma polnud seda varem lugenud, sest õppisin sealt palju, mida ma varem ei teadnud. Imelikul kombel juhtusin lugema Mari abikaasa Jaan Raamoti surmast just sel kuupäeval, kui see tegelikult juhtus umbes 58 a. tagasi. Jaan oli koju tulles libisenud jääl pikali ja pea ära löönud. Jõudis küll koju, kuid suri mõni tund hiljem.

Ehmatasin, et miks pidin ma just samal kuupäeval selle leheküljeni jõudma. See pani mind mõtlema minu enda mälestuste peale, kui üle kaheksa aasta tagasi läksin kodumaale tagasi oma isa hauale (kes oli just paar kuud varem surnud) ning isa sünnikuupäeval juhtus mulle sõrme alla (silmad olid mul kinni) Marie Underi luuletus „Põgenik" See oli lihtsalt uskumatu, et olin ju põgenik, kes kodumaalt lahkus lapsena ja nüüd tagasi minnes isa hauale, sain isakodus lohutuseks luuletuse, mis oleks nagu minule kirjutatud, sest luuletus kõneleb põgenikust, kes tuli tagasi kodumaale oma lähimat leinates.

Mõtlen A. Renniti luuletusele „Mu meelen kuldne kodukotus, ma sagedast näe und veel sest", ning rõõmustan, sest tean nüüd, et see oli Mari Raamoti onupojalt, mille ta oli neile kunagi pühendanud.

On tulnud aeg kus võiksime meeldetuletada vanu eesti kangelasi meenutada mineviku, tutvustada neid inimesi praegustele noortele ja kõikidele eestlastele, kelles tuksub veel eesti keel ja meel.

Lisan siinjuures ühe lõike Mari Raamoti raamatust „Minu mälestused", lehekülg 244.

„Meie eesti naine on aastasadu oma mehe kõrval õlg õla vastu töötanud, osalt mõisa põllul kurja kupja kepi all. Ta on tööle asudes viinud oma lapsed, nagu meie eesti rahvalaul ütleb: kiiges kesa peale ja hällis heinamaale; on nad seal jätnud käokiigutada ja suvelinnu liigutada. Eesti ema on oma lastele isamaa-armastust ja rahvustunnet ainult tasa kõrva sisse tohtinud sosistada. Oma visa iseloomu tõttu on tal korda läinud eesti keelt ja eesti meelt nagu tüld tuha all alles hoida ja põlvest põlve edasi anda lootuses parema ja lahedama tuleviku peale."

MAI JÄRVE

Mari Raamot pojaga 1918. a. sügisel, kohe pärast vanglast vabanemist.

Helikunsti Michelangelo

Helikunsti Michelangelo — nii on vahel nimetatud hollandi esivanemaist võrsunud saksa heliloojat, Ludwig van Beethovenit.

Montreali Pensionäride Klubi kõnekoosolekul andis kõneleja, Erik Kokker lühikese, kuid sisutiheda ülevaate Beethoveni elust ja loomingust — loomingust, mille iga pala peegeldab autori dramaatilise elukäigu seda faasi, mille vältel see loodi.

Beethoveni ajastu lihtrahva elu Saksa Pühas Rooma riigis ja — pärast selle lagunemist — nn. Saksa Liidus ei olnud kerge. Selle üheks põhjuseks oli maa killustatud sadadeks riikideks ja riigikesteks, igaüks oma isevalitsejaga eesotsal. Ometi oli sellel asjaolul ka oma hea külg. Iga valitseja auasjaks oli mängida metseeni mõnele vaimuinimesele kunsti, kirjanduse või teaduse alal, kes õukonna palgal olles loovale tööle pühenduda said ja seega saksa kultuuri arengule kaasa aitasid. Asutati teatreid ja peeti ülal orkestreid.

Ka Ludwig van Beethoveni isa ja vanaisa olid õukonna teenistuses — muusikutena Bonni kuurvürsti juures.

MOZART EESKUJUKS

Ludwig van Beethoveni isa süüdistus oma poja juhtimisel muusika rajale on kujukaks näiteks, milline tähtsus on laste talendi varajasel avastamisel ja sellele vastavas suunas arendamisel. Noore Ludwigi ambitsioonikas isa nägi temas teist Mozartit ja pani poisi iga päev tundide viisi harjutama klaveri- ja viiulimängu. Ometi polnud üheteist kümneaastase Ludwigi kontsertringreisidel (kus teda üheksa-aastasena esitleti) sama menu, mille osaliseks kuueaastane Mozart omal ajal saanud oli. 19-aastase Ludwigi võtab õueorganist oma õpilaseks ja kolm aastat hiljem saab temast asetäitja oma õpetajale ja õueorkestri liige. Seitsmeteistkümneaastase Ludwigi läkitab kuurvürst Viini Mozarti juurde õppima. Sellele õppeajale tuleb aga peagi järsk lõpp-ema surm ja isa moraalne allakäik sunnivad Ludwigi enneaegselt koju tagasi pöörduma. Ometi piisas sellest lühikesestki kontaktist, et veenda Mozartit Beethoveni talendis, kui ta ennustas: „See poiss annab maailmale ükskord midagi tõeliselt kuulamisväärset".

Koduteel Inglismaalt a. 1972 peatus helilooja Haydn Bonnis ja seal 22-aastast Beethovenit kohates sai ta selle võimeist nii imponeeritud, et ta lubas noormehe oma õpilaseks võtta.

Ludwig van Beethoven

Saanud väikese stipendiumi kuurvürstilt, reisiski Beethoven Viini. Selleks ajaks oli ta aga juba nii kaugele arenenud, et tal Haydnilt palju muud õppida polnud, kui sonaadivormi üksikasju ja orkestripillide rakendamist.

Referendi poolt osavalt valitud iseloomulikkude seikade kirjeldused noore Beethoveni elus, nagu ennekuulmatu improvisatsiooniande manifestatsioon avalikus võistluses ühe vanameistriga, kontserdi katkestamine sõnadega, „sellistele sigadele ma ei mängi!", kui kuulajaskond ebasündsalt käitunud oli, või enese vaimse üleoleku deklareerimine — „printse sünnib järjest, Beethoven on aga ainukene", aitasid kuulajail jälgida tulevase suurmehe iseteadvuse kasvu. Kuigi Beethoven tänu võlgneb oma siniverelistele protektoritele nende poolt osutatud abi eest tema karjääri algul, ei usu ta sellist nonsenssi, nagu võiks üks inimene teisest parem olla oma kõrge päritolu tõttu. Sellele vastavalt keeldub ta võtma tõsiselt ka etiketi narrusi.

LOOMING

Beethoveni poolt ajavahemikus 1792 kuni 1802 loodud teosed (Oopused 1 — 50) kannavad mõnevõrra Haydni ja Mozarti klassikalise stiili tunnuseid. Selle perioodi loomingu hulka kuuluvad tema kaks esimest sümfooniat, esimesed kolm klaverikontserti, „Pateetiline" sonaat ja „Kuupaiste sonaat . . ."

Ajavahemikul 1803 kuni 1815 tõuseb Beethoveni isikupärasus oma subliimsuse tippu. See ajajärk on viljakas. Ilmuvad ooper „Fidelio" ja sümfooniad nr. 3-est kuni 8-ni.

Nr. 3 — „Eroica" — kangelassümfoonia, on algul pühendatud Napoleonile, „Jumalast saadetud Euroopa vabastajale Keskaja kõdust". Kui aga Napoleon Beethovenile pettumuse valmistab enese kroonimisega keisriks, muudab Beethoven pühenduse teose tiitellehel: „Ühe suure inimese mälestuseks".

Nr. 4 — helitöö, tulvil romantilist ilu, on loodud sügavalt armunud autori poolt, kes sel ajal salajaselt kihlus oma sõbra õega.

Nr. 5 — nn. „Saatuse sümfoonia", mille avataktides arvatakse kuulduvat saatuse koputust uksele. Üha arenev kurtus on viinud helilooja meeleheite lävele. See sümfoonia jutustab helide keeles Beethoveni võitlust saatusega ja lõpuks võitu selle üle. Ta on tühistanud oma kihluse ja asunud elama maale looduse rüppe.

Nr. 6 — Pastoraal — elav värvikülane, mängelev kujutluspilt loodusest. Beethoven on oma resignatsioonist võitu saanud ja tema sõber Maelzel (metronoomi leiutaja) on vähemalt ajutiseks kergendanud tema suhtlemist välisilmaga, kui ta tema jaoks konstrueeris kuuldetoru, mis suurel määral tema kuulmist parandas. Ta oma sõnade järele oli see tema elu ilusaim aeg, kui ta oma taasleitud elurõõmu sümfoonia helidesse kallas.

Nr. 7 ja 8 — Esimest nendest puhta, kirka elurõõmu kajastust, nimetas Beethoven „minu suur sümfoonia" ja teist, seda päikseküllast väikepilti — „minu väikene".

KAOTAS KUULMISE

Kas võis ta aimata, et talle veel ainult tosinavõrra aastaid oli antud elada? . . . Oma viimased tööd lõi ta juba täieliku kurdina. Ometi kinkis tema geniaalsus, mis oli jõudnud oma arengu tipule, maailmale peale mitmete sonaatide, kvartettide ja muu, veel sümfoonia nr. 9, selle mässava, tormipilvi keerutava sümfoonilise hiid-teose, mille lõpp-osa kroonib avar kantaaditaoline kooripala, „Ood rõõmule". Juba esmakordselt kodunt lahkumisel oli Beethovenil kaasas sellenimeline Schilleri poeem, kavatsusega seda kunagi viisistada ja nüüd purskas see võidukalt taeva poole vägeva lauluna inimkonna vendlusest.

Kolm aastat hiljem sängitati Beethoven maamulda kahekümne tuhande leinaja osavõtul.

Oma loomingu kolmandal ja ühtlasi viimasel perioodil ületab Beethoven kõik eelnenu. Ta leiutab uudseid kompositsioonitüüpe, millele rajaneb kogu hilisem elujõuline instrumentaalmuusika.

Oma ettekannet täiendas referent valitud palade mängimisega helilindilt Beethoveni loomingust. Nagu see tavaline E. Kokkeri esinemiste puhul, oli kuulajaid rohkesti ja tema huvitavat ettekannet jälgiti elava huviga.

-ts-

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA

K. Päts — 1918.

Vancouveris mälestati Asta Willmanni

18. jaanuaril peeti Eesti Kultuuri Ühing Kanadas (EKÜK) aasta-peakoosolek Eesti Kodus Vancouveris. Arvukas kuulajaskond jälgis huviga tulevikuplaane ja suhtus positiivselt nendesse.

Nimelt on professuuri avamine Simon Fraseri ülikooli (SFU) juurde võtnud paljutõotava suuna ja asutakse aktiivselt toetuslubaduste kogumisele. On tarvis vähemalt 200 000 dollarit, et nõutav summa SFU-le tasuda. Kuna meile on juba 125 000 dollarit lubatud, siis on vaja veel 75 000 hankida. Koosoleku-õhtul hakkas juba see idu kasvama.

Liikmeskond sai aru, kui ülimalt tarvilik on kiiresti tegutseda, et kingistatud (endowed) uurimistool meie kultuuri säilitamiseks saaks teoks. Kodumaal toimuv äge venestamine võib luua olukorra, kus oleme ühel heal päeval indiaanlaste tasemel. Meie kultuur ei tohi aga kaduda, selle hoidmine ja uurimine tuleb Läänes talletada ja meie generatsioonil on kohustus seda teha.

See peaks olema südameasjaks mitte ainult Vancouveri eestlaskonnale, vaid globaalsele Eestile. Kanadast, eriti lääne-provintsidest ja Ühendriikidest näeksime heal meelel abi. Kirjavahetus peaks toimuma aadressil: Eesti Kultuuri Ühing Kanadas, 6520 Oak Street, Vancouver, B.C. V6P 3Z2. Ühendriikide osas informeerime meeleldi maksuvaba staatuse kasutamise moodust.

Valimistel anti usaldus möödunud aasta juhatusele, kes tagasi valiti. Nii sai presidendiks Juta Kitching, asepresidendiks Lembit Pütsep, laekuriks Johann Eilau, sekretäriks Hilja Hansson, direktoriteks Toomas Ilves, Paul Lepik, Laurence Kitching, Irene Olljum, Milvi Puusepp, Mara Pütsep. Revisjonikomisjon: Katrin Marits, Paul Sander. Perenaised: Helga Paakspuu, Erli Lepik ja Evi Saarnok.

Peakoosolek otsustas astuda Eesti Organisatsioonide Liit Läänerannikul (EOLL) liikmeks ja selleks esitatakse sooviavaldus EOLL'i juhatusele

Õhtu teine osa pühendus peamiselt meie lahkunud sõna- ja näitetaiduri Asta Willman Linnolti mälestusele. Teatavasti elasid Linnoltid aastaid Vancouveris enne Connecticuti siirdumist. Asta Willmann on siin jätnud tugevad jäljed, eriti näitekunsti alal, mis ilmnes mälestusis kaasaegsete poolt.

Pärast Juta Kitchingu ülevaadet Asta Willmanni elust ja tegevusest, andis kauneis hiiu rahvarõivais Aet Ruus pildi Hiiumaast, kus olid Asta Willmanni juured, lugedes ka viimase kaks luuletust hiiu murdes. Huvitavaid mälestusi tõid esile Aino Pungar, Laine Nääb ja Arno Õunapuu, kes Vancouveri näiteringis olid saanud osa Ast Willmanni võrratust talendist. Kõik esitasid ka valiku luulet ja proosat.

Järgnes luuletusi kolmelt kohalikult poeedilt: Liisa Kann (enda ettekandes), Taimi Proos (Larissa Puhveli esitusel) ja Erli Lepik (Juta Kitchingult).

Peale Hilja Hanssoni vahepala Kalju Lepiku „Kirikus" näol, siirdus mõte tagasi Asta Willmannile, kui Larissa Puhvel luges Valtman-Vallo-ti „Asta Willmann Linnoltit mälestades". Jaan Wister lõpetas õhtu Asta Willmanni ühe hiliseima elufilosoofiliselt mõtiskleva luuletusega.

Juta Kitchingu hästi kavandatud programm jättis kuulajaile tugeva mulje ja lilledega kaunistatud laual Kusto Pikkeri poolt laenatud fotod meenutasid kõigile seda säravat isiksust, kes rikastas kõiki, kes teda tundsid. Puhka rahus, armas Asta!

Järgmine EKÜK loenguõhtu toimub 15. veebruaril kell 7.30 Eesti Kodus. Kavas on laudkonnavestlus „Vikingilaevadel Rootsist Kanadasse", kus oma isiklikke mälestusi jagavad asjaosalised Vancouveri piirkonnast.

HMH

Segakoor „Estonia" laulis „Ehatares"

Neljapäeval, 31. jaanuaril kogunes „Estonia" Koori neljakümneliikmeline pere „Ehatare" avarasse söögisaali, et pärast õhtusööki mõne lauluga esineda. Kokkuleppel „Ehatare" juhatusega võimaldati kooril pärast esinemist teha ka oma korraline harjutus, andes ühtlasi ehatarelastele võimaluse pilku heita koori siseelusse.

Moodne aeg on toonud muudatusi ja uuendusi ka koori rutiini. Et lõdvendada lihaste pinget, selleks tehakse harjutuse algul kergeid võimlemisharjutusi, ühtlasi „jalutades ja hüpeldes heliredelil" et teha ka häälepaelu soojaks ja paenduvamaks. Koorijuht dr. R. Toi demonstreeris ka kujukalt lauluga „Sirjelind" millest koosneb neljahäälne laul: lastes lauldes üksikult altidel, tenoritel, bassidel ja sopranitel ning siis kogu laulu neljahäälselt esitades, andis kujuka pildi moodsa koorilaulu struktuurist ja elementidest.

Koor esitas veel Sibeliuse „Finlandia" (eestikeelselt), Arthur Kapp'i (Arhangelskis loodud) „Igatsus", R. Toi seatud „Kungla rahvas", milles „Läks aga metsa mängima . . ." ka kuulajaskond bravuurselt kaasa laulis. Koor esitas veel Hydn'i „Gloria" ja W. Monk'i „Jää minuga" ning lõpetas Lipandi lauluga „Õhtu tuleb me tubaje". Ehatarelaste nimel tänas Estonia koorijuhti dr. R. Toi'd ja kooriliikmeid Anette Koppel.

MALE

Toronto Eesti Maleklubi jaanuarikuu maleõhtul peeti kiirmale turniir (2x10 min.). Neli maletajat saavutasid 5 punkti 7-st võimalikust: V. Puna, J. Järve, E. Talve ja Jaak Triefeldt. Nii jäigi selle seitsmeveerulise turniiri esikoht selgitamata. Turniiri kohtunikuks oli L. Joselin ja maletamas olid veel: H. Aavik, A. Mustel, M. Pentre, V. Pikkand, E. Tani ja E. Türner.

Järgmised TEM maleõhtud on 21. veebruaril, 21. märtsil ja 18. aprillil kell 7 p.l. Toronto Eesti Majas. Kõik malehuvilised ja pealtvaatajad on teretulnud.

Möödunud maleolümpiaadist Thessalonikas, Kreekas, võtsid osa kaks eestlast. Malemeister O. Sarapuu maletas teisel laual Uus-Meremaa meeskonnas, saavutades 4 punkti ja A. Hildebrand Rootsist oli kohapeal kirjasaatja ülesannetes.

TEM'il on kavas klubide vahelisi meeskonna võistlusi. Esimesena toimub malevõistlus West Hill'i maleklubiga. Kavas on Austria klubi Edelweissiga, leedu maleklubiga ja Etobicoke maleklubiga meeskonna võistlused pidada. Samuti on kroaatia maleklubi avaldanud soovi meeskonna võistluse pidamiseks ja see on kaalutlusel. Kanada Maletajate Liit on pöördunud eestlaste poole tuntud eesti maletaja Kalev Pügi mälestusturniiri asjus, kahjuks puudub TEM'il majanduslik alus sarnase suurürituse korraldamiseks ja mälestusturniiri küsimus on esialgu veel lahendamata.

aeg

„MEIE ELU" ESINDAJA THUNDER BAY'S

EDUARD KASK

289 Wolseley St., Thunder Bay, Ont. P7A 3G8
Tel. (807) 345-6031

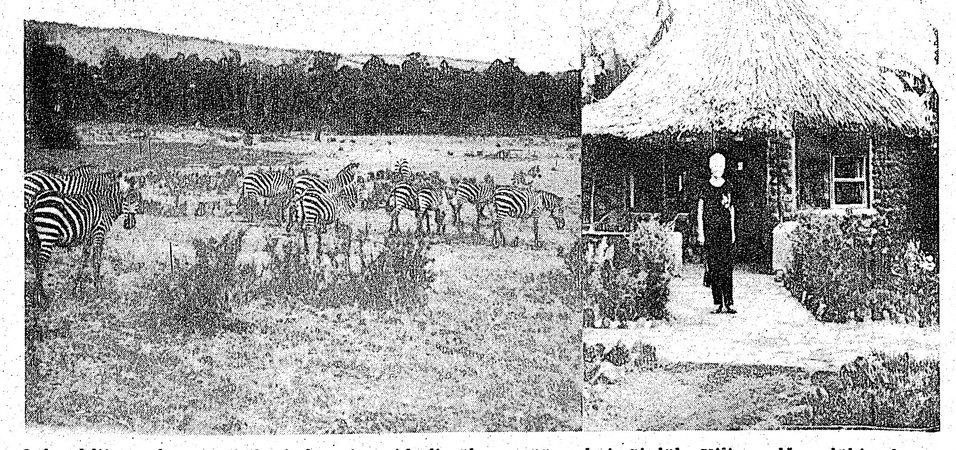

Sebrad liiguvad savannis karjadena ja neid oli näha tee ääres, kui sõit läks Kilimandžaro lähistele, kus Meeri Jänes on pildistatud neile elamiseks antud „onni" ees. Foto — Lembit Jänes

LEMBIT JÄNES

Safaaril põuases Aafrikas

3.

Esimene reklaam enne sõidu algust Abertare National Park'i teatas, et veedame ühe öö puutsas olevas hotellis. Samas, kus printsess Elizabeth läks õhtul ülesse ja kui hommikul alla tuli, oli kuninganna. Sinna lähedusse jõudes teatati, et see on vana, väikesed toad ja ei pidavat loomi olema. Uue koha nimi oli The Ark. Sõit meie minibussides läks kuni Aberdare Country Club'isse. Sinna oli kogunenud teisi turiste, nõnda et järgmise öö elanikest sai kaks bussitäit. Pidime jätma oma pakid maha ja ainult üleöö vajaliku kaasa võtma.

Nii siis kaks bussi, kaks juhti ja „politruk". Sõit läks kiirakaara üles mäkke, peamiselt esimese käiguga. Järsku väsis mootor ja jäi seisma. Küll katsetas meie bussijuht, siis teise bussi juht ja „politruk", aga midagi muud ei juhtunud, ainult patarei väsis ka ära. Lõpuks otsustati buss reisijatest tühjaks teha, naised üle kraavi teeäärde saata ja mehed bussi lükkama. Ja ennäe imet, puhanud mootor hakkas jõle. Jõudsime Arki. Igale perele väike kahekoikuga tuba, kaks suurt ruumi pesukaussidega, dušš ja W.C.

Ark võimaldas õige lähedali jälgida elevante, sest, varemalt nägime neid ainult eemal metsaserval. Nad armastasid väga soola lakkuda. Nägime ka, kuidas elevant oma kihvasid kasutas. Lasi põlvili maha, surus oma mõlemad kihvad aeglaselt maa sisse ja siis väänas mulla ülesse (otsis soolaladet). Nägime sel ööl veel metssiga, buffalot, hüääne ja väikest jänest (pikk sõit, et jänest näha!). Kui aga elevant liigutas kõrvu ja häälitses, siis kõik teised loomad olid kadunud.

Järgmisel hommikul läks sõit tagasi allamäge Abertare Country Club'isse.

KILIMANDŽAARO

Klubist võtsime omad pakid pisibussidesse ja sõit läks lahti Ambaseli parki. Esialgu oli sillutatud teed, aga maastik ja loodus hakkas pidevalt muutuma viletsamaks. Sillutatud tee lõppes ja tuli neli tundi sõita auklikul kruusateel. Maastik lame, mõned madalad puud, põõsad. Mõned nälginud loomakarjad, eemal külade ja üksiktalude onnid.

Meie tee viis üle väikese oja. Tee oli ehitatud nii, et pooltosinat umbes poolemeetrilise läbimõõduga tsementtoru oli oja põhjas ja kaetud poole kuni ühe meetri paksuselt kivide ja kruusaga. Oli tulnud vihma, torud kuivanud pori täis ja teest sai tamm ning ojast jõgi, mis voolas üle tee, uhtus ära sellest umbes kolmandiku alla jõge. Tunniajalise ootamise järele oli vesi kahanenud ja bussijuhid olid valmis läbisõitu katsetama, mis ka õnnestus. Kaks päeva hiljem, tagasiteel, oli veel ainult väike nireke oja põhjas.

Killimandžaaro lodge on otse Tansaania piiril. Teiselpool piiri on Kilimandžaaro mägi, mis on kõrgeim Aafrikas (19.342 jalga). Elamiseks olid siin igale perele individuaalsed onnikujuga toad, aga palju paremini ehitatud, rohkem odava hotelli moodi. Mäe ülemine pool oli jälle pilvedes, aga pärismaalased andsid lootust, et ennem kui lahkume, on hea võimalus mäetippu näha.

Nii kestis sellel ja järgmisel päeval loomade vaatlemise kõrval ka mäe ootamine, et ehk pilved avanevad ja ennäe, meile sai au ka Killimandžaarot omas täies hiilguses näha. Mäe jalalt alates maastik on lame. Olles olnud tuldpurskav, on ka maapind must peenestatud laavast. Siin ja seal mõned kuni peasuurused laavakivid. Maapind oli küll vihma saanud, aga kas mulla vaesusest või põua pikkusest tingitult, ei rohetanud. Oli rohkem näha surnud loomi kui elusaid.

Tagasisõit Nairobisse tundus nagu vähem raputav ja lühem. Meil oli heameel, et safaari oli üle. Puhkasime hotellis kuni ärasõiduni. Kaks päeva mugavalt Londonis ja lõpuks tagasi koju. Võiks korrata Hiina sõidu puhul öeldud sõnu: oli huvitav ja uudne elamus. Teistkordseks safaariks ei tunne aga vajadust.

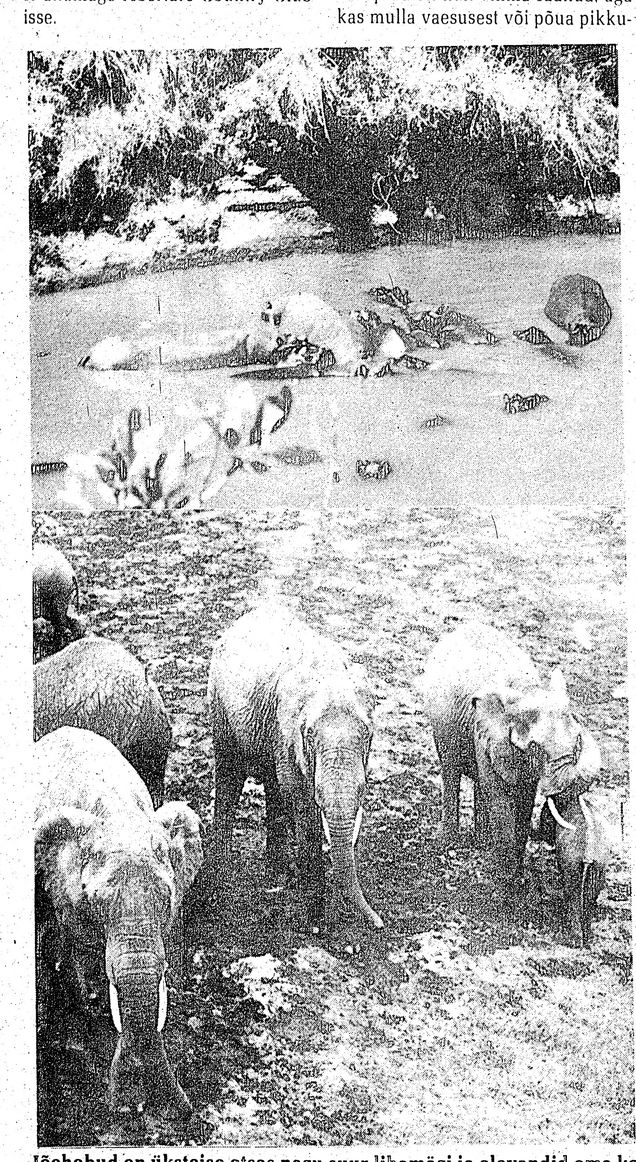

Jõehobud on üksteise otsas nagu suur lihamägi ja elevandid oma kogusega ei jäänud maha kuival maal. Foto — Lembit Jänes

Tagantjärgi mälestusi meenutades on meelde jäänud õhtuhämaruses nähtud lõvipere. Isa magas ja üks „laps" mängis ta sabaga. Ema tuli eemalt kolme „lapsega", viimased omavahel mängides. Jõudes isani, paitas ema oma turjaga teda lõua alt ja isa pani oma käpad kallistades emale kaela ümber. Pojad mängisid ja üks hakkas puu otsa ronima. Selgus, et kergem on ülesse minna kui alla tulla ja nii pidi ema minema ning ulaka „lapse" puu otsast alla tooma. Tavalist sebrat oli näha peaaegu igal sõidul, neid oli alati palju koos ja nägid kenad välja. Hüäänid olid vahel ükskõiksed, vahel kavalad ja uudishimulkud. Ninasarvik oli üksinda, näis olevat individualist. Kõndis pikk, aeglase sammuga, kas oli küsagil minemas, süüa otsimas või hommikusel võimlemisharjutusel, jäi selguseta.

Mara jõe elanikud olid jõehobud ja krokodillid. Esimesed pea kõik vees üksteise otsas nagu üks suur elav lihahunnik ja teised tühja kõhuga päris kenad pikad ja sihvakad, aga täissöönult — nii pikk kui lai.

Oli huvitav vaadelda, et moodne ühiskond on ka midagi õppinud jaanalinnult. Nägime emaseid, kes olid pruunide sulgedega, mustasulelisi isasid ja päris valgeid, aga ka suuri munasid. Kui moodsas peres võib naine tööl käia ja mees kodus pesu pesta, süüa keeta ja lapsi hoida, siis jaanalinnud on seda teinud tuhandeid aastaid. Nägin isa rõõmuga istuvat pesas munadel, kui ema oli toitu kogumas.

Üks unustatud, aga vast kõige intelligentsem. Keenia elanik on termiit. Nende kõrgpesi on peaaegu alati mõnikümmend silmapiiril. Suured elamud on väga tugevate seintega. Uue pesa algust on kergem uurida, õigemini lõhkuda, et näha, mis sees ja kuidas elu käib.

Esimeseks mureks näib sipelgatel olevat töökate juurdekasv. Tööpuudust ei paista olevat, sest kõik jooksevad suure kiirusega, nagu muidu jääks midagi tähtsat tegemata.

Küsitakse kuidas 15 milj. keenialase olukorda parandada? Oleme saatnud sinna moodsad arstirohud, et nende eluiga pikendada. Tagajärjeks on 4—4,5% elanike juurdekasv igal aastal, mis kahekordistub 15—16 aasta jooksul. Seega aastal 2000 oleks 40 milj. ja 2015 80 milj.

Inimesed on seal tuhandeid aastaid elanud, küll põuas, küll parematel aegadel. Millist rahvaarvu see maaala on võimeline üleval pidama, seda me ei tea. Nende probleem näib olevat, et normaalselt vihma sajab ülikülluses kahel aastaajal ja ülejäänud ajal üldse mitte. Selline olukord ei võimalda korraliku saagi saamist. Oleks vajalik nende ojad ja jõed paisutada ja niisutussüsteem ehitada, kuid praeguse rahvaarvu juurdekasvu juures, see oleks alati liiga vähe, liiga hilja.

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto, Ontario M4P 2L1
Praost Andres Taul. Tel.483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

Pühapäeval, 10. veebruaril kell 11 hommikul KONTSERT-JUMALATEENISTUS. Jutlustab praost A. Taul. Esineb sopran Õnne Laikve, flöödil Heidi Laikve, saatjana harpsikordil Asta Ballstadt.

PIIBLITUND kell 10 hommikul. Peab õp. E. Heinsoo. Pühapäevakool. Leeritund.

Pühapäeval, 17. veebruaril kell 11 hommikul PALVEPÄEV — kannatusaja algus. Külaliskoor Vana-Andrese koguduse segakoor Asta Ballstadt'i juhatusel.

Samal pühapäeval kell 7 õhtul KANNATUSAJA ALGUSE ühine jumalateenistus koos apostliku õigeusu kogudusega. Teenib ülempreester Emmanuel Lepik, laulab koguduse koor Guri Raag'i juhatusel.

INGLISKEELSED JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kl. 9.30 hommikul. Pühapäevakool.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti kl. 10.00— 18.00 ja neljapäeviti kl. 12.00—15.00.

ÕPETAJATE KÕNETUNNID kolmapäeva hommikuti kl. 9.30–12 päeval; neljapäeva õhtuti kl. 6–8.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont. M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930
kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 10. veebr. kell 4.00 p.l. JUMALATEENISTUS Vabadussõja lõpu ja Tartu rahulepingu 65-da aastapäeva tähistamiseks. Jumalateenistusest võtavad osa E.V. aupeakonsul Ilmar Heinsoo, Eestlaste Kesknõukogu Kanadas, Eesti vabaduse eest võidelnud sõjameeste organisatsioonid ning Eesti gaidide ja skautide malevate esindused. Jumalateenistusel laulab Toronto Eesti Meeskoor Charles Kipperi juhatusel.

Pühapäeval, 17. veeb. kell 11.00 hom. pühapäevane JUMALATEENISTUS ja gaidrühma „Põhjala Tütred" aastapäeva tähistamine.

Laupäeval, 23. veebr. kell 4.00 p.l. Eesti Vabariigi 67. aastapäeva tähistav JUMALATEENISTUS. Pärast jumalateenistust aktus ja kohvilaud. Jumalateenistusel laulavad bariton Avo Kittask ja Vana-Andrese koguduse segakoor Asta Ballstadt'i juhatusel. Orelil Lembit Avesson. Aktusel esineb bariton Avo Kittask ja kõneleb Eesti Abistamiskomitee esimees Alfred Sepa.

Pühapäeval, 24. veebr. JUMALATEENISTUST EI OLE. (E.V. aastapäeva aktus Torontos).

Koguduse SEGAKOORI harjutused toimuvad igal esmaspäeval kell 7.00 õ. kiriku saalis.

PÜHAPÄEVAKOOL igal pühapäeval jumalateenistuse ajal ja leerieelsed iga hommikuse jumalateenistuse ajal.

PIIBLITUNNID kell 3.00 p.l. iga õhtupoolse jumalateenistuse eel.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kiriku kantseleis teisipäeviti kella 6.00—8.00 õ. ja neljapäeviti kella 2.00—8.00 õ. Kiriku kanselei on avatud neljapäeviti kella 10.00—8.00 õ.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS
Praost E. Lepik. Tel. 1-519-941-4309
RR 5. Orangeville, Ontario

Pühapäeval, 17. veebruaril kell 7 õhtul JUMALATEENISTUS Peetri kirikus, millest osa võtavad ka EELK Peetri kogudus, Baptisti kogudus ja Evangeelne kogudus. Teenib ja jutlustab praost E. Lepik. Laulab koguduse laulukoor G. Raagi juhatusel.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühapäeval, 10. veebruaril kell 11 hm. JUMALATEENISTUS. Laulu ettekandeid. Teenib E. Saraoja.

Kolmapäeval, 13. veebruaril kell 7.30 õ. PIIBLI- JA PALVETUND – „2. Peetruse kirjad".

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave. Tel. 698-5645
Pastor Allan Laur
72 Appleby Cres.
Markham, Ontario L3R 2L4
Tel. 477-6248

Pühapäeval, 10. veebr. kell 2.00 p.l. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja PIIBLIKOOL täiskasvanutele. Kell 3.00 p.l. JUMALATEENISTUS, kõneleb Allan Laur, duett: Raul Pumber ja Ülo Lindström. (Buss Eesti Kodust kell 1.15 p.l.). Kell 6.00 õ. ingliskeelne JUMALATEENISTUS, kõneleb Allan Laur.

Kolmapäeval, 13. veebr. kell 7.00 õ. PALVEÕHTU.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3—3.30 p.l.

Pühapäeval, 10. veebr. kell 10.15 PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanutele ja noortele. Kell 11.00 lastele. Kell 11.00 JUMALATEENISTUS, kõneleb K. Raid, tshello muusika. Kell 18.00 VÄLISMISJONI ÕHTU, kõneleb L. Reins, solist H. Piil.

RASKE HAIGUSE TAGAJÄRJEL SUIKUS IGAVESELE UNELE, PÄRNUS, MEIE KALLIS

BORIS JÜRISALU-JÜRGENS

leinavad

ABIKAASA
TÜTAR abikaasaga ja
LAPSELAPSED

ARMAST VENDA JA ONU

OSKAR HÄRM'i

sündinud 21. septembril 1893 Viljandis
surnud 22. jaanuaril 1985 Lakewoodis

mälestavad sügavas leinas

AUGUST
LEMBIT
OLEV HÄRM perekondadega

KAUAAEGSET ARMAST SÕPRA

ELLA FREIBERG'i

leinavad kurbuses

LEIDA
ANNE ja KEVIN
REET, JAAN ja KATRINA

ARMAST

leitnant KARL PÄRNOJA

Soome VR IV

mälestab

ALEKSANDER LUIK

JOHN E. SOOSAR, C.A.

Chartered Accountant

Suite 1802, 181 University Ave., Toronto, Ontario, M5H 3M7
Tel. 864-0099

Make more money working overseas in countries like Kuwait, Saudi Arabia, etc. Also Alaska and the NWT. Workers needed are tradespeople, professionals, etc. For free information on our latest publication and the money-back guarantee, send your name and address to: WORLD WIDE OPPORTUNITIES, Box 727, Station F, Toronto, Ont. M4Y 2N6.

Leinateated

JUHAN MARANDI MAETI STOKHOLMIS

Stokholmi Jakobi Kirikus toimus neljapäeval, 20 detsembril jur. kand. Juhan Marandi matusetalitus rohkearvuliste leinajate osavõtul. Kadunud oli tuntud kui abivalmis juriidiline nõuandja, Stokholmi Eesti Algkooli Sõprade Seltsi kauaaegne juhataja ja „Kungla" laste suvekodu tulihing. Peale kadunu abikaasa Lehte, poegade ja nende perekondade oli kohal ka vend Eestist.

ELLA TUPITS SURI STOKHOLMIS

Stokholmis suri 31. detsembril Ella Tupits, n-na Amberg, iseseisvusaegse riigitegelase, vabariigi valitsuse liikme ja ajaleht „Uus Eesti" peatoimetaja Artur Tupitsa lesk.

Ella Tupits, kes oli sündinud Tartumaal Meeril mõisavalitseja 11-nda lapsena 4. juunil 1894, tähistas möödunud aastal oma 90-ndat sünnipäeva, siis veel oma vanade sõprade ja tuttavate keskel oma tütre Juta Tupits-Soe juures.

Vastavalt trükikoja tehnilistele nõuetele palume käsikirjad „Meie Elu" toimetusele saata masinkirjas ja võimalikult varakult enne lehe ilmumist.

ARMAST ABIKAASAT, ISA JA VANAISA

UDO ALVIN HÄRM'i

sündinud 29. augustil 1917 Tallinnas
surnud 31. jaanuaril 1985 Torontos

leinavad kurbuses

abikaasa HELI
tütar INGRID perekonnaga
poeg HARRY

OOTAMATULT IGAVESELE UNELE LAHKUNUD
ARMAST VENDA JA SUGULAST

INNAR MAURER'it

sündinud 10. IX 1930 Valgas
surnud 31. XII 1984 Tallinnas

Tähtede taga Sul'
koidab kord taevas
ootus ja lootus Sul
täide sääl läeb
mis Sa siin kannud
ja kannatand vaevas
kõik sääl Sust igavest
maha siis jääb.

mälestavad sügavas leinas

õde SYLVIA abikaasaga Torontos ja
OMAKSED kodumaal

PIKA RASKE HAIGUSE JÄRELE LAHKUNUD ARMAST
HEAD VENDA JA ONU

dipl.ing. UDO ALVIN HÄRM'i

sündinud 29. augustil 1917 Tallinnas
surnud 31. jaanuaril 1985 Torontos

Kustunud Su elutuli
vaikind hääl, mis armas oli
haud ei kinni katta saa
mälestus jääb püsima.

mälestavad vaikses leinas

õed ASTRA ja DRAGA perekondadega

ARMAST

EUGEN REIAL'it

mälestavad Lääneranniku sõbrad

ALMA ja OSKAR HUNT
REDI ja VIKTOR KANGRO
MARA KRUBERG
HILJA ja FELIX LAANSOO
MAINU ja JACK McLEOD
LINDA MÖLDER
perekond ARNOLD NAPP
EMILIE OJAP
SALME OTT
MALLE ja JAKOB PAJOS
ASTA PAKASAAR
MILDA ja EV[illegible]LD PAST
perekond TULLIO PIGERT
VERONIKA RAUDSEPP
EVI ja LEO SAARNOK
HRTY ja PATRIC SHEEL
LEA SILVERTON
LYDIA ja PAUL TUSAR
JUTA ja ERIC VANAJAN
HELLA ja HERMAN VAARTNOU
MAI-LIIS ja VIKTOR VIRAK
HEDY ja JAAN WISTER

ARMAST HEAD VENNAPOEGA JA ONUPOEGA

dipl.ing. UDO A. HÄRM'i

mälestavad vaikses leinas

Kõik kaob —
mälestus jääb

tädid ANNE, SELMA ja EMILIE
täditütred ELLEN, MARET ja URSULA

R. S. KANE Ltd.
MATUSEMAJA
4812 Yonge Str.
(Sheppardi lähedal)
Willowdale
221-1159

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002

KAUAAEGSET SÕPRA

dipl.ins. UDO HÄRM'i

mälestavad leinas

KASPAR ja ANNA REBANE

OMA ARMAST VILISTLAST

dipl.ins. UDO HÄRM'i

leinab

KORP! LEOLA

KAUAAEGSET SÕPRA

UDO A. HÄRM'i

mälestavad

HELGA ja ERNST LÕHMUS

LAHKUNUD VILISTLAST

dipl.ins. UDO HÄRM'i

mälestab

EESTI KORPORATSIOONIDE LIIT

E.V. SV. LENDUR

ltn. UDO HÄRM'i

surnud 31. jaanuaril 1985

leinavad

ENDISED EESTI LENNUVÄELASED

Avaldame kaastunnet ASTA MITT'ile tema venna

UDO A. HÄRM'i

surma puhul

KORP! FIDENTIA KANADAS KOONDIS

Külastage „MEIE ELU"
kus leiate
mitmesuguseid
sobivaid
kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud
MATUSEMAJA
Matusemaja on üle 115 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.
Väärikas teenimine
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

LENDUR LEITNANT
UDO
HÄRM'i
mälestab leinas
EESTI OHVITSERIDE-
KOGU KANADAS

Eesti arst valvekorras
9. ja 10. veebruaril
dr. R. Vanaselja 921-7777

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

Meie Elu
JKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:
TORONTO
Poko's Meat Products äris ... 767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen .... 141 Danforth Ave.
The Finnish Place ..... 5463 Yonge St. Willowdale
THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 Algoma St.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. —
„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse — 1 a. $44.00, 6 k. $25.00 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.
„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:
Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.
Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).
Nimi: .....
Postiaadress: .....
Kuupäev .....
.....
(Allkiri)

KARL PÄRNOJA

IN MEMORIAM

16. jaanuaril suri Torontos endine eesti kaadriohvitser, Soomepoiste JR200 I pataljoni viimane ülem Tartu-eelsetes võitlustes ja hilisem ettevõtja Karl Pärnoja pärast pikaajalist haigust.

Karl Pärnoja sündis 11. novembril 1916 Vändras. Lõpetades Vändra Ühisgümnaasiumi 1935.a. alustas sundaega teenima Ratsarügemendis, saadeti Sõjakooli aspirantide kursusele, mille lõpetamisel valis sõjaväelase elukutse ja alustas portupeiaspirandina ettevalmistust ohvitserikutseks Ratsarügemendis. Pärast edukalt sooritanud sisseastumiskatsed 1938.a. kõmandeeriti Sõjakooli Ohvitserideklassi ja ülendati lipnikuks. Lõpetades ohvitserideklassi kursuse 1939.a., komandeeriti tagasi Ratsarügementi, kus teenis rühmaülemana. 24. veebruaril 1940 ülendati noorem-leitnandiks.

Pärast Eesti vägivaldset okupeerimist N.L. poolt teostus Eesti sõjaväe ümberorganiseerimine, kusjuures Ratsarügement likvideeriti ja Karl määrati Võru polku ratsa-luurerühma ülemaks. Sõja puhkemisel Saksamaa ja N.L. vahel Eesti väeosad viidi Venemaale, kus esimeses lahingkontaktis Karl läks saksa sõjavangistusse. Viibides Ida-Preisimaal Ebenrode ja Königsbergi lähedal Stalag IA vangilaagrites, Karl püüdis oma halba toitlus- ja elutingimusi parandada sellega, et läks tööle Herman Göring'i tehastesse. Kui enamus sõjavangidest vabanesid novembris 1941 ja viimased grupid märtsis 1942, siis Karl vabanes alles juunis 1942.

Kodumaale jõudes Karl alustas õpinguid Tallinna Tehnikaülikoolis, kuid katkestas need 1943 juunis ja põgenes Soome, kus astus vabatahtlikuna Soome sõjaväkke. Oli alul õppelaagris sõdurite väljaõpetajana, millele järgnes rindetegevus raskeis tõrjelahinguis Karjala Kannaksel, kus teda vääristati vahvuse eest Soome Vabadusristiga.

Kui 1944 hilissuvel JR200 toodi Eestisse kodupinna kaitseks, siis Karl oli Tartu tõrjelahinguis Soomepoiste I pataljonis kompaniiülemana ja pärast kpt. V. Pärlin'i surmavalt haavatasaamist selle pataljoni ülemaks, kusjuures teda vääristati saksa II kl. Raudristiga. Taandudes tõrjelahingutega kuni Läti piirini, Karl otsustas mitte Eestist lahkuda ja grupi meestega otsis võimalust võitluse jätkamiseks kodumaa pinnal. See osutus võimatuks ja pärast pikka eksirännakut metsades temal õnnestus novembris 1944 põgeneda üle Soome Rootsi. Karl emigreerus 1951 Kanadasse.

Kanadas Karl töötas algul Toronto linnavalitsuse juures kaartide joonestajana ja 1953 oli grupi endiste võitluskaaslaste õhutajaks Artistic Woodworking Co. asutamisel, viies selle rahvusvaheliste mõõtmetega tööstuseks.

Oma pingelise töö kõrval ta on leidnud aega ja võimalusi muusika ja teatri viljelemiseks, esinedes arvukais teatrilavastusis ja Cantante Domino laulukooris.

Oma arvukate sõprade, kaasvõitlejate ja töökaaslaste mälestusse Karl jääb alaliselt püsima äärmiselt kohusetundliku, distsipliinikindla ja tahtejõulise mehena, kelle elu on olnud vaid üks suur võitlus.

Puhka rahus armas Karl!

ARVO LEHARI

Noortesõber Jüri Punno 60

Ma ise ilu tegija — nii võiks paari sõnaga iseloomustada noortesõpra ja meie ühiskonna ühte mitmekülgsemat kunstnikku.

Jüri Punno on läbi ja läbi Tallinna poiss. Sündis 13. jaan. 1925.a. Tallinnas, sai seal nii alg- kui hilisema hariduse Tõrvand-Tellmanni erakoolis. Sõja ajal õppis Tallinna Merekoolis ja värvati sealt kohe mereväkke. Sõja lõppedes jõudis Soome kaudu Rootsi.

Tänu oma kunstilistele annetele leidis seal esimesena teenistuse kunstistuudios. Rakenduskunstniku diplomi omandas Stokholmi Kunsti Akadeemias ning sealt pääle sai Jürist õppinud „ilutegija".

1950.a. võttis ta ette jälle meretee, et leida Kanadas oma loovale kunstivaimule „avaramat väljendusruumi". Tutvus siin oma tulevase kaasaga, gaider Õie Ilves'ega, kes Jüri skautlike noortesõprade ringi viis.

Noorel rakenduskunstnikul oli palju uusi ideid, milliste õige ja kasulik rakendamine teda suuremate firmadega ühendusse viis ja tasuva teenistuse võimaldas. 10 aastat tagasi avas Jüri oma rakenduskunsti stuudio „JP Design", mille tähtsamaiks klientideks on praegu suurfirmad IBM ja Honeywell.

Teine Jüri Punno kunstiline endaväljendusviis avaldub tema akvarellides. Oleme neid imetlenud mitmeil üld- kui ka tema erinäitusil. Haruldasi looduslähedasi akvarelle Kotkajärve motiividel leidub mitmekümnes eesti kodus, kus Rajaleidjate gaidperest abiellunud neiule on tavaks kinkida eesti kunstniku maal.

Viimastel aastatel on Jüri haruldaselt häid tagajärgi saavutanud fotoläätsa kasutamisel nii rakendus-, kui ka loovas kunstis, mida tõendavad mitmed edukad näitused.

Eesti skautlikus ja gaidlikus peres on Jüri hinnatud suure noortesõbrana, kes oma talendi on loovutanud meie skautliku nooruse hüvanguks. Nii on tema aastapikkuseks „monopoliks" kujunenud skautide Õnnetaalri kavandamine. Lugematud kaunilt sümboliseerivad laagrite, jamboreede ja ühislendude märgid on olnud uhkuseks meie esindusüksustele ja tutvustanud eesti skautlikku noorust nii Kanadas kui välismail. Jüri kavandatud on vabadussammas Kotkajärvel.

Eesti ühiskonnale peaks olema tuttavad tema loodud kaaneilustused Eesti Ühispanga aastaraamatule, mitmeid aastaid ilustatud Peetri koguduse „Elu", Esto ja mitmete rahvuslike ürituste reklaamid.

Nagu mees ise, nii peegeldub ka tema loomingus ja kavanditel ürgne, tugev eesti joon: äärmise kunstilise maitse ja puhtusega väljatöötatud eestipärane kirjasõna, seotud rahvusvärvidega, ehk rahvussümboliteega.

Hinnatav on tõik, et kõik skautlikule noorusele suunatud looming on kingitus meie noortele, on ju tema enda perest kasvanud kaks tublit last, Krista ja Harri, kes isalt päritud kunstilist annet ka teiste hüvanguks on kasutamas.

Et Jüri Punno poolt loodud märgid meid globaalselt ühendavad, siis julgeme teda tervitada eesti skautlike noorte ja sõprade nimel igas ilmakaares ja soovime talle siirast õnne, head tervist ja tugevat loomingujõudu nii meie skautlike noorte kui ka eesti ühiskonna hüvanguks.

EGBERT RUNGE

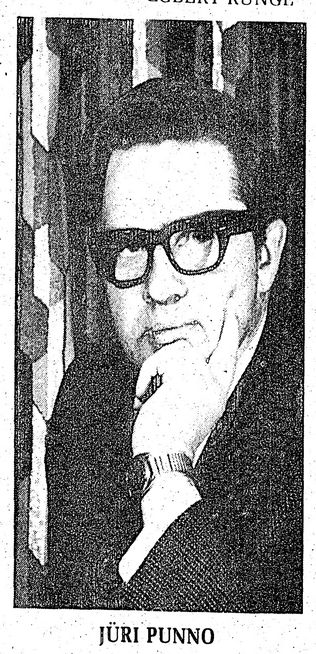

JÜRI PUNNO

Philip Tammaru kirikuõpetaja-ameti kuldjuubel

Pühapäeval, 10 veebruaril võib EELK Seabrooki koguduse hingekarjane Philip Aleksander Tammaru tagasi vaadata 50 aastat kestnud usutööle ja rahvuslikule panusele Eesti Kiriku ordineeritud õpetajana. Tõsise pühendatud olekuga ta on oma elu, head anded ja rikkalikud kogemused pühendanud Kristuse Kirikule ja oma rahvale. Ta jäi elavasse, tihedasse ühendusse oma rahvusliku Kirikuga ja eestlastega ka siis, kui ta Ohio osariigis teenis Kristuse evangeeliumiga luteriusulisi ameeriklasi.

Iga kirikuõpetaja elus on ordinatsiooni päev tähtsaks ja sügavaks sündmuseks. Philip Aleksander Tammaru elus toimus see 10. veebruaril 1935. Ordineerijaks oli piiskop dr. Hugo Bernhard Rahamägi. Toomkiriku altari ees seisis seitse kandidaati, kes ei aimanud, et neil tuleb üsna peatselt olla jutlustajateks ja hingekarjasteks Eesti rahva ühel väga raskel ajalooperioodil, mis algas usuvastaste kommunistide toore sissetungiga Eestisse.

Õp. Philip Tammaru esimeseks tööpõlluks oli Pärnu-Jaagupi kogudus. Samal suvel ta abiellub Aino Ernitsaga, kellest saab talle pooleks sajandiks ustav elukaaslane ja hoolas abiline õpetaja tööaladel. 1937. aastal nad tervitavad oma poja Tarmo sündi.

Viis aastat hiljem algab usku, kirikut ja vabadust vihkava kommunismi hävitus Eesti rahva elus. Paljud eesti kirikute vaimulikud langevad selle ohvriks. Pastor Tammarul õnnestub jääda alles ja jätkata venelaste lahkumise järele tööd Peipsi kaldal asuva Mehikoorma koguduse hingekarjasena. Siit ta teenib ka teiselpool järve asuvaid Venemaa eestlasi, kes kaua olid olnud ilma emakeelse jumalasõnata.

Olukord muutub järjest kriitilisemaks ja ainsaks teeks jääb Jumala armule ja abile lootes valida traagilisel sõjasügisel 1944 kodutu pagulase tee.

Hanau laager-Franktfurt a./M. lähedal saab pagulasvaimulik Philip Aleksander Tammarule koduks ja tööpõlluks.

35 aastat tagasi avas kristlik Ameerika oma väravad paljude rahvaste põgenikele. Elusaatus kannab õp. Tammaru koos abikaasa ja pojaga Ohio osariiki. Rikkalikud usukogemused, Tartu Ülikooli teoloogiline haridus ja võõrkeelte hea oskus võimaldavad talle peatselt töö ameeriklaste hingekarjasena.

25 aastat pärast oma USA-sse saabumist ja tööle asumist Ohio osariigis, on pastor Tammaru nõus lõpetama oma töö Clevelandi lähedases Streetboro luteri koguduses ja tulema EELK Seabrooki koguduse himgekarjaseks. Jõulude eel 1973 on uus õpetaja kohal ja on suure ustavusega teeninud seda kogudust, kellel on oma kirik, kalmistu ja mis tähtsaim: Eesti elu sügavamatele väärtustele avatud süda.

Tarmukana ja vaimselt värskena on õp. Philip Tammaru täitmas oma ülesandeid Seabrookis ja hooldaja õpetajana ka Philadelphias. Tema elutöö tsenrumiks on usutöö. Aga ta on alati valmis kaasa aitama rahvuslikus töös, sidepidamisel ameeriklastega ja võitluses Eesti rahva eluõiguse ja parema tuleviku eest.

Eesti kirikul vabas maailmas on põhjust temale auväärsel päeval koos oma õnnitlustega edasi anda siira tänu tunnustust vääriva läbi poole sajandu kestnud ustava elutöö eest ja paluda Jumala abi ja õnnistust selle jätkamiseks.

RUDOLF KIVIRANNA

Pastor Edgar Toompuu Vancouveri Eesti Ühendatud koguduse jutlustajaks

Dr. Artur Proos, kes üle 20 aasta on ustavalt Vancouveri Eesti Ühendatud Kogudust jutlustajana teeninud, tähistas möödunud sügisel oma 70-ndat sünnipäeva ja loobus ühtlasi ka jutlustaja ülesannetest. Dr. Proosile järglase leidmisel oli kogudus seatud raske olukorra ette. Õnneks nõustus koguduse ja kaasmaalaste teenistusse astuma pastor Edgar Toompuu, kes aastaid on teeninud Ontarios ingliskeelseid Kanada baptisti kogudusi. Enne aastavahetust, 30. detsembril peetud täiskogu koosolekul valitigi Edgar Toompuu uueks Vancouveri Eesti Ühendatud Koguduse jutlustajaks. Ta asub Vancouverisse koos perega eeloleval sügisel.

Edgar Toompuu on sündinud Hiiumaal, Emmaste-Harjul 31. jaanuaril, 1926. a. Põgenes Rootsi 1944. aastal, kus õppis usuteadust Beteli seminaris ja ordineeriti jutlustajaks Rootsi Baptisti Liidu poolt 1951.a. Asus Kanadasse 1953. aastal, jätkates õpinguid McMasteri ülikoolis ja hiljem Wycliffe College'is, mille lõpetas teoloogia magistrina. On teeninud kogudusi Ancasteris, Torontos ja nüüd juba üle 15 aasta olnud Esimese Baptisti Koguduse pastor Guelphis. E. Toompuu on abielus mag. Mare Valdasega. Neil on täiskasvanud tütar ja poeg.

Jutl. E. Toompuu on Vancouveris juba tuntud mitme varajasema külastuse kaudu. Ta jutlustab Vancouveri Eesti Ühendatud kirikus pühapäeval, 10. veebruaril.

Ⓟ

Veebruarikuul sõidab dr. A. Proos Brasiiliasse, et külastada seal ühte vanimat välis-eesti baptisti kogudust Sao Paulos. Dr. Proosi asendab tema äraolekul jutl. Kaljo Raid Torontost veebruari teisel poolel. Jumalateenistused toimuvad V. E. Ühendatud kirikus, 1645 Grandview Highway, pühapäevil, kell 11 hommikul ja kl. 7 õhtul ning jutl. Raidi külastuse puhul ka reede õhtuil, kell 7.30. Ka Eesti Vabariigi 67. aastapäeval, pühapäeval, 24. veebruaril teenib Sõnaga Ühendatud kirikus pastor Raid.

TÄNUAVALDUS

Suur tänu kõigile, kes T.E.V.Ü. aastapäeva-peo heaks kordaminekuks kaasa aitasid. Eriline tänu H. Rooneeme pagarilõõstusele ja teistele lahketele loteriivõitude annetajatele.

T.E.V.Ü. JUHATUS

Pildid vahetatud

„Meie Elu" eelmises numbris on trükikoja eksituse tõttu vahetatud kaks pilti. Mai Koppeli maali asemel leheküljel 7 on trükitud Astra Reini ja Frank Milleri foto, mis oli ette nähtud leheküljel 8. Palume eksitust vabandada.

New Yorgi Eesti Meeskoori ballilt. Paremalt — E. Veski, dr. Roos, H. Adams-Lehela, K.A. Lehela, L.Uusima, O.Uusima, K.Veski, pr.Vaart, A. Vaart.
Foto — K. A. Lehela

Elegantne ball New Yorgis

New Yorgi Eesti Meeskoori elegentsest ballist Penta Hotellis oli osavõtjaid üle 400-ja. Meeskoori traditsiooniline ball oma hea eeskavaga on ürituseks, kuhu taotletakse meie noorema generatsiooni kaasatõmbamist. Balli raames esitletakse debutante.

Seekord üheksa noort daami: Heida Loreida Burlew, Keli Marje Hudson, Marga Kallas, Tiina Teder, Heli Martinson, Kai Milles, Kristin Raamot ja Linda Mai Truumees, kes tulid tantsupõrandale koos oma saatjatega.

Hästivalitud eeskava esitati tantsu vaheaegadel. Ball algas esimehe O. Uusima tervitusega, kes koos abikaasa Lindaga alustas ka avavalsi. Esines 25-liikmeline meeskoor, solistid sopran Linda Uusima ja tenor E. Lüdig. Koori juhatajas E. Veski ja klaverisaatjaks oli Katrin Veski. Sobivaks teadustajaks oli koori abiesimees A. Vaart.

KAL

„KALEVA" KONDOMIINIUM KORTERIMAJA
Omandage korter uues eesti mugavas, kvaliteedilises ja kättesaadavas korterimajas. Hinnad $90,200–96,800. Suurused: 1020-1075 rj. Huvi korterite vastu on suur muumaalaste poolt. Et korterimaja jääks ainult eestlastele, ärge viivitage, ostke nüüd.
Helistada: Guido E. Laikve, arhitekt, 444-6405 ehk 444-2897.

Kiri Saksamaalt

Haritlaste üleproduktsioon

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Varsti ei ole enam kaugel päev, mil inimesed arsti juurde lähevad, kuna nad palju naeravad. Hirmust, et naermine võib teha haigeks.

Selle naljaga tröösti vad endid meditsiinitudengid ületäidetud auditooriumides, et saa'a üle hirmust väljavaatetu tuleviku ees. Iga vaba arstikoha kohta tuleb juba nüüd kolm kandidaati. Läbilõikes võistlevad siin iga vaba akadeemikukoha pärast kümme kandidaati. Mõnes bensiinijaamas müüvad bensiini juba dektorikraadis mehed, paljud on taksojuhid ja vorstiputkades praadivad vorste akadeemilise haridusega pedagoogid.

Saksamaal on 238 ülikooli, kus õpib praegu 1,2 miljonit tudengit. Samal ajal õpib käsitöölise elukutset 1,8 miljonit noort. Kunagi pole maa ajaloos olnud see suhe nii drastiline akadeemikute kasuks.

Kes on selles süüdi? Ajalehed kirjutavad päris avalikult: „kes studeerib, on ise süüdi." Karikaturistid soovitavad töötu abiraha akadeemikutele tõsta, et nad saaksid maksta riigile tagasi saadud õpperaha . . .

Eestis pidid tudengid maksma õppemaksu, välja arvatud stipendiaadid — eriti andekad ja vaesed. Kuni viimase ajani maksis Saksa riik igale tudengile kuni 700 marka kuus õppeabiraha, mis põhjustas tungi ülikoolidesse ja soodustas „igaveste üliõpilaste" arvu kasvamist.

Hoolimata sellest, et väljavaated haridusele vastava elukutse saamiseks on minimaalsed, trügivad noored ülikoolidesse. Sotsiolooge, politolooge, psühholooge ja keemikuid on nii palju, et igale vabale kohale on kuni 178 soovijat. Parem pole lugu ka õigusteadlaste ja pedagoogide osas. On palju juriste, kes elatuvad sotsiaalabist. Samal ajal aga ootab kodanik sageli kuid, et saada „antvärki". Aga koolide õpperaamatutes seisab selge sõnaga, et töö rikub tervist, eriti füüsiline, teeb orjaks ja rikastab kapitaliste.

On ütlematagi selge, et töötud akadeemikud on pärmiks revolutsioonilisele liikumisele.

KÜLMALAINE

Nagu mujal Euroopas, tabas ka Saksamaad pärast Kolmekuningapäeva erakordne külmalaine rohke lumesajuga. kraadiklaas näitas mõned pügalad üle 30 kraadi, mida siin peetakse „siberi pakaseks". Külm ja eriti lumi panid liikluse kohati seisma. Rongid hilinesid sageli kolm tundi, lähiliiklus halvati. Libeda ja udu tõttu oli rida kohutavaid autoõnnetusi, kus Bonni lähedal sõitis üksteise otsa üle 200 auto. Surma said 13, ja vigastada mõnikümmend inimest. Mõned hulgused on külmanud surnuks, mitmed majad läinud liigkütmise tagajärjel põlema. Head äri teevad õlifirmad, kes litsuvad hinda juurde. Lapsed ja talisportlased rõõmustavad.

-KK

MÕTTESÄHVATUSI

Alguses tõrjub naine mehe rünnaku tagasi, hiljem aga takistab teda taganeda.

□

Saadik on korralik inimene, keda saadetakse välismaale, et ta seal isamaa heaks valetaks.

□

Paljud teatritükid on selleks kirjutatud, et publikut vihastada.

□

Kes mingit ametit õppinud ei ole, sellest saab kas abitööline või poliitik.

KUHU MINNA?

Ⓣ Kuni 8. veebruarini kunstinäitus Etobicoke'i Civic Centre'is.
Ⓣ Reedel, 8. veebruaril „Kalevi" mürgel Tartu College'is algusega kl. 8 õ.
Ⓟ Pühap., 10. veebr. Vabadussõja võidu ja Tartu rahu 65. aastapäeva tähistamine Vana-Andrese kirikus algusega kl. 4 p.l.
Ⓣ Pühap., 10. veebr. kontsert-jumalateenistus Peetri kirikus algusega kl. 11 h.
Ⓣ Laup., 16. veebr. Meeskoori E.V. aastapäeva tähistamise koosviibimine Eesti Majas algusega kl. 7 õ.
Ⓟ Pühap., 17. veebr. Baptisti koguduses Peeter Hanslepa lauluõhtu algusega kl. 6 õ.
Ⓣ Pühap., 24. veebr. Eesti Vabariigi 67. aastapäeva kontsert-aktus Toronto Ülikooli aulas algusega kl. 3 p.l.
Ⓣ Laup., 9. märtsil TERR „Kungla" esituses „Rätsepa Juhani seiklused" Minkler auditooriumis algusega kl. 7 õ.
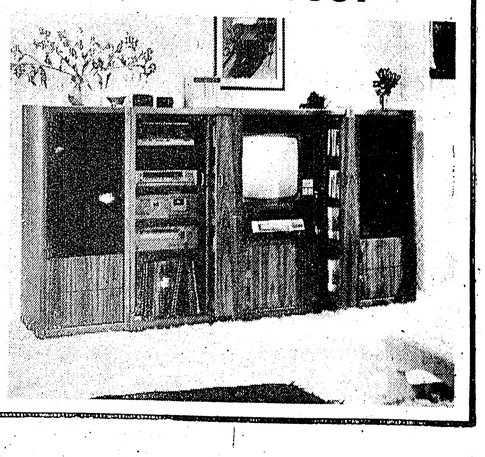
Modern Trend Interiors 475-6337
TALVE-VÄLJAMÜÜK
Ostke heakvaliteedilist skandinaavia teak-, rosewood- ja tammepuu mööblit soodsate hinnaalandustega.
ELUTOA, SÖÖGITOA ja MAGAMISTOA KOMPLEKTE
STEREO/VIDEO KABINETID, LAMBID ja LAELAMBID ja palju muud kodu kaunistamiseks.
Lahtioleku ajad: esmasp., neljap. ja reede 10–9, teisip., kolmap. 10–6, laup. 10–5
7310 WOODBINE AVE. – MARKHAM – PÕHJAPOOL STEELES AVE. E.